

Gemeenteraadsverkiezingen 2010:

verdienen aan landschap!

In hoeverre wordt er door de politieke partijen in de lokale verkiezingsprogramma's aandacht besteed aan de kansen van het opwaarderen van het landschap?

Versie 1.1

Beek-Ubbergen, 01 maart 2010

Inhoudsopgave

1. Verdienen aan landschap	3
2. Beoordeling verkiezingsprogramma's per politieke partij (totaal)	5
3. Beoordeling per politieke partij (landelijk en lokaal)	8
4. Beoordeling per gemeente	9
4.1. Gemeente Bronckhorst.....	10
4.2. Gemeente Oost-Gelre.....	11
4.3. Gemeente Aalten.....	12
4.4. Gemeente Brummen	13
4.5. Gemeente Renkum.....	14
4.6. Gemeente Tynaarlo	15
4.7. Gemeente Haren	16
4.8. Gemeente Westerveld.....	17
4.9. Gemeente Berkelland.....	18
4.10. Gemeente Oude IJsselstreek	19
4.11. Gemeente Hellendoorn	20
4.12. Gemeente Wierden	21
4.13. Gemeente Oirschot	22
4.14. Gemeente Schijndel	23
4.15. Gemeente Hardenberg.....	24
4.16. Gemeente Opsterland	25
4.17. Gemeente Groesbeek.....	26
4.18. Gemeente Noordenveld.....	27
4.19. Gemeente Wijchen	28
4.20. Gemeente Ommen	29
4.21. Gemeente Hof van Twente.....	30
4.22. Gemeente Landerd.....	31
Bijlage 1: werkwijze	32
Bijlage 2: totaaloverzicht beoordeling politieke partijen en gemeenten	36

Dit rapport is opgemaakt met het lettertype 'ecofont': ecofont bespaart (veelal tot 25%) inkt / tonerstof. In de wetenschap dat printerinkt een zeer vervuilende stof is die ook nog eens tot de duurste ter wereld behoort, is deze besparing zonder meer substantieel (www.ecofont.com).

1. Verdienen aan landschap

Het gevoel dat het Nederlandse buitengebied sluipenderwijs en onherroepelijk achteruit gaat leeft breed in onze samenleving. Open landschappen hebben te lijden onder de komst van hoogbouw in dorpen en steden, industrieterreinen nemen de plaats in van groen. Vooral langs de grens van stad en platteland zorgen loodsen en verspreide bebouwing voor verrommeling. Echter, ons landschap verdient beter! Dat is ook de conclusie van de Task Force Financiering Landschap Nederland¹. Deze Task Force, voorgezeten door Alexander Rinnooy Kan, stelt onder meer dat lagere overheden nog niet genoeg doen om de kwaliteit van het landschap te garanderen.¹

Op 3 maart 2010 vinden in Nederland de gemeenteraadsverkiezingen plaats². De politieke partijen die zich kandidaat stellen voor die verkiezingen brengen een verkiezingsprogramma uit als onderdeel van een bredere verkiezingscampagne. De gemeenteraadsverkiezingen vormen voor Vereniging Nederlands Cultuurlandschap¹¹ een geschikt moment om de kansen van behoud en beheer van ons landschap onder de aandacht te brengen. De probleemstelling van het onderzoek luidt als volgt:

In hoeverre wordt er door de politieke partijen aandacht besteed aan de kansen van het opwaarderen van het landschap?

In totaal zijn 136 verkiezingsprogramma's van 48 verschillende politieke partijen in 22 gemeenten getoetst (zie bijlage 1). Deze toetsing is gedaan vanuit de context dat het opwaarderen van ons landschap direct gekoppeld is aan de ontwikkeling van een duurzame economie.

De opwaardering van het landschap is gericht op verfraaiing en stoffering van het landschap. Hierbij gaat het met name om restauratie, aanleg en beheer van samenhangende netwerken van landschapselementen, duurzame financiering, toegankelijkheid, ecologische waarden, waterkwaliteit, streekeigenheid en inpasbaarheid van nieuwe ontwikkelingen. De opwaardering van historische cultuurlandschappen draagt dan ook bij aan de biodiversiteit, de leefbaarheid in het gebied en aan een duurzame economie. Een duurzame economie is een economie waarin groei, versterking van de concurrentiekracht en een toename van de werkgelegenheid gecombineerd worden met een beter beheer van ruimte, natuur en een vermindering van de milieudruk.

De beoordeling van de individuele verkiezingsprogramma's laat zien dat bij 35% van de programma's voldoende aandacht is voor de kansen van het opwaarderen van het landschap en het stimuleren van een duurzame economie (zie bijlage 2).

Echter, in de meeste verkiezingsprogramma's is de aandacht voor de kansen van het opwaarderen van het landschap en het stimuleren van een duurzame economie beperkt. Ruim 65% van de verkiezingsprogramma's behaalt minder dan 55% van de maximaal te behalen score. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat geen expliciete aandacht wordt besteed aan het opwaarderen van het landschap en het stimuleren van een duurzame economie. Vaak is er wel aandacht voor duurzaamheid maar duidelijke maatregelen en kwantitatieve doelstellingen worden in de verkiezingsprogramma's niet concreet gemaakt. "Ik vind het onbegrijpelijk dat partijen zo weinig ambitie tonen om het landschap die aandacht te geven die het verdient", aldus Jaap Dirkmaat, directeur Vereniging Nederlands Cultuurlandschap.

¹ Zie ook het artikel van prof. dr. Grapperhaus: *Wie knabbelt aan het landschap verdient een tik op zijn neus*, weekblad voor fiscaal recht, nummer 6749.

² Op 18 november 2009 hebben reeds voor 6 gemeenten gemeentelijke herindelingsverkiezingen plaatsgevonden, als gevolg van samenvoegingen van gemeenten.

De politieke partij met de meeste aandacht voor de kansen van het opwaarderen van het landschap en het stimuleren van een duurzame economie is GroenLinks (88%), gevolgd door Christen Unie (59%) en PVDA (57%). VVD behaalt slechts 24% van de maximaal te behalen score. Van de lokale politieke partijen scoort Progressieve Partij Aalten het hoogst. De partijen die hoog scoren stellen onder andere maatregelen voor als:

- versterken van landschap door ontwikkeling van een aaneengesloten natuurlijke structuur met houtwallen, bomenrijen, poelen, bermen, bosjes en andere kleine landschapselementen aansluitend aan het agrarische gebied;
- vergroting biodiversiteit in de kernen en vooral daarbuiten. Ecologisch beheer van bermen, parkjes en oevers. Spaarzaam met kapvergunningen: voor elke gekapte boom minimaal twee terugplanten. Inheems plantmateriaal gebruiken;
- structureel toepassen van subsidies en vergoedingen voor groenblauwe diensten aan boeren bij onderhoud en beheer;
- gemeente gaat actief klimaat- en energie neutraal beleid voeren; invoeren van laagrentende duurzaamheidslening voor woningeigenaren voor milieuvriendelijke maatregelen.

Om te bepalen in welke gemeente het stimuleren van een duurzame economie de meeste aandacht krijgt van de betrokken politieke partijen, is een gemiddelde score berekend. Dit betekent dat per gemeente de scores van alle verkiezingsprogramma's zijn opgeteld en gedeeld door het totaal aantal beoordeelde verkiezingsprogramma's (zie ook hoofdstuk 4). Van de 22 gemeenten behalen slechts drie gemeenten meer dan 55% van de maximaal te behalen score. Dit zijn de gemeenten:

- Bronckhorst (73%);
- Oost-Gelre (65%);
- Aalten (60%).

Met de resultaten van dit onderzoek streeft Vereniging Nederlands Cultuurlandschap er dan ook naar het bewustzijn van de politieke partijen en politici in Nederland te vergroten. Dit betekent concreet dat het onderzoek inzicht geeft in de mate waarin in de verkiezingsprogramma's aandacht wordt besteed aan (a) het benutten van de kansen van het opwaarderen van ons landschap en (b) het stimuleren van een duurzame economie.

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap pleit er voor dat bij de gemeentelijke coalitievorming de volgende doelstelling in het coalitieakkoord wordt opgenomen:

Er is behoefte aan een kwaliteitsimpuls van het landschap teneinde een duurzame leefomgeving te realiseren. Biodiversiteit, 5% groen-blauwe aaneengesloten dooradering, cultuurhistorie en recreatieve ontsluiting vormen daarbij richtsnoeren voor eigenaren en beheerders van het landelijke gebied om deze extra landschapszorg duurzaam voor hun rekening te nemen. Hiervoor is een fonds nodig dat beheerd wordt buiten de waan van de dag en wisselende politieke voorkeur om.

2. Beoordeling verkiezingsprogramma's per politieke partij (totaal)

Rangschikking op basis van relatieve score (aflopend).

Politieke Partij	Gemeente	Provincie	Score	Relatieve score (percentage)
Progressieve Partij Aalten	Aalten	Gelderland	24	100%
GroenLinks	Tynaarlo	Drenthe	24	100%
GroenLinks	Berkelland	Gelderland	23	96%
GroenLinks	Haren	Groningen	23	96%
D66	Oirschot	Noord-Brabant	23	96%
Onafhankelijken Oost-Gelre	Oost-Gelre	Gelderland	23	96%
PVDA	Tynaarlo	Drenthe	23	96%
PVDA	Westerveld	Drenthe	23	96%
GroenLinks	Hellendoorn	Overijssel	22	92%
GroenLinks	Renkum	Gelderland	22	92%
PVDA	Hellendoorn	Overijssel	21	88%
GroenLinks	Bronckhorst	Gelderland	20	83%
D66	Renkum	Gelderland	20	83%
GroenLinks	Groesbeek	Gelderland	19	79%
GroenLinks	Hardenberg	Overijssel	19	79%
Platform Progressief Wierden	Wierden	Overijssel	19	79%
PVDA	Aalten	Gelderland	18	75%
CDA	Bronckhorst	Gelderland	18	75%
Lokale partij IPV	Brummen	Gelderland	18	75%
Christen Unie	Hardenberg	Overijssel	18	75%
GroenLinks	Noordenveld	Drenthe	18	75%
GGP/D66	Oost-Gelre	Gelderland	18	75%
D66	Bronckhorst	Gelderland	17	71%
Christen Unie	Tynaarlo	Drenthe	17	71%
Christen Unie	Aalten	Gelderland	16	67%
PVDA	Bronckhorst	Gelderland	16	67%
CDA	Brummen	Gelderland	16	67%
CDA	Berkelland	Gelderland	15	63%
PVDA	Haren	Groningen	15	63%
PVDA	Oost-Gelre	Gelderland	15	63%
Opsterlanders	Opsterland	Friesland	15	63%
Christen Unie	Opsterland	Friesland	15	63%
PVDA	Renkum	Gelderland	15	63%
Progressief Westerveld	Westerveld	Drenthe	15	63%
PVDA	Berkelland	Gelderland	14	58%
PVDA	Brummen	Gelderland	14	58%
VOLG	Groesbeek	Gelderland	14	58%
CDA	Hardenberg	Overijssel	14	58%
CDA	Haren	Groningen	14	58%
Christen Unie	Haren	Groningen	14	58%
Christen Unie	Hellendoorn	Overijssel	14	58%
Progressief Landerd	Landerd	Noord-Brabant	14	58%
Christen Unie	Noordenveld	Drenthe	14	58%
PVDA	Noordenveld	Drenthe	14	58%
VVD	Oost-Gelre	Gelderland	14	58%

Vervolg pagina 5:

Politieke Partij	Gemeente	Provincie	Score	Relatieve score (percentage)
PVDA	Oude IJsselstreek	Gelderland	14	58%
SP	Schijndel	Noord-Brabant	14	58%
CDA	Aalten	Gelderland	13	54%
Gemeentebelangen Berkelland	Berkelland	Gelderland	13	54%
Dorpsvisie	Oirschot	Noord-Brabant	13	54%
CDA	Oude IJsselstreek	Gelderland	13	54%
D66	Berkelland	Gelderland	12	50%
CDA	Ommen	Overijssel	12	50%
CDA	Renkum	Gelderland	12	50%
D66	Tynaarlo	Drenthe	12	50%
D66	Wijchen	Gelderland	12	50%
VVD	Aalten	Gelderland	11	46%
PVDA	Hardenberg	Overijssel	11	46%
CDA	Oirschot	Noord-Brabant	11	46%
Christen Unie	Ommen	Overijssel	11	46%
PVDA	Schijndel	Noord-Brabant	11	46%
Groesbeekse Volkspartij	Groesbeek	Gelderland	10	42%
CDA	Hof van Twente	Overijssel	10	42%
PVDA	Hof van Twente	Overijssel	10	42%
D66	Noordenveld	Drenthe	10	42%
PVDA	Oirschot	Noord-Brabant	10	42%
VVD	Ommen	Overijssel	10	42%
CDA	Schijndel	Noord-Brabant	10	42%
CDA	Tynaarlo	Drenthe	10	42%
DSSW	Westerveld	Drenthe	10	42%
CDA	Westerveld	Drenthe	10	42%
D66	Haren	Groningen	9	38%
CDA	Hellendoorn	Overijssel	9	38%
PVDA	Opsterland	Friesland	9	38%
D66	Oude IJsselstreek	Gelderland	9	38%
DORP-ABS	Schijndel	Noord-Brabant	9	38%
Christen Unie	Wierden	Overijssel	9	38%
VVD/Gemeentebelangen Wierden	Wierden	Overijssel	9	38%
CDA	Wijchen	Gelderland	9	38%
Sociaal Groesbeek	Groesbeek	Gelderland	8	33%
CDA	Groesbeek	Gelderland	8	33%
VVD	Haren	Groningen	8	33%
Gemeentebelangen Hellendoorn	Hellendoorn	Overijssel	8	33%
D66	Hellendoorn	Overijssel	8	33%
PVDA	Ommen	Overijssel	8	33%
CDA	Oost-Gelre	Gelderland	8	33%
Opsterlands Belang	Opsterland	Friesland	8	33%
CDA	Opsterland	Friesland	8	33%
Lokaal Belang Oude IJsselstreek	Oude IJsselstreek	Gelderland	8	33%
VVD	Tynaarlo	Drenthe	8	33%
Gemeentebelangen Westerveld	Westerveld	Drenthe	8	33%
Nieuw Enter Wierden	Wierden	Overijssel	8	33%
Lokale Dorpspartijen	Wijchen	Gelderland	8	33%
Kernachtig Wijchen	Wijchen	Gelderland	8	33%
PVDA	Groesbeek	Gelderland	7	29%

Vervolg pagina 6:

Politieke Partij	Gemeente	Provincie	Score	Relatieve score (percentage)
VVD	Groesbeek	Gelderland	7	29%
Gemeentebelangen Hof van Twente	Hof van Twente	Overijssel	7	29%
D66	Opsterland	Friesland	7	29%
DAAPS	Hardenberg	Overijssel	6	25%
OpKoers Nu	Hardenberg	Overijssel	6	25%
Burger Belang	Hellendoorn	Overijssel	6	25%
HOP	Hellendoorn	Overijssel	6	25%
D66	Hof van Twente	Overijssel	6	25%
SP	Hof van Twente	Overijssel	6	25%
DS97	Landerd	Noord-Brabant	6	25%
Lijst Groen Noordenveld	Noordenveld	Drenthe	6	25%
CDA	Noordenveld	Drenthe	6	25%
D66	Ommen	Overijssel	6	25%
CDA	Wierden	Overijssel	6	25%
PVDA	Wijchen	Gelderland	6	25%
Gemeentebelangen Aalten	Aalten	Gelderland	4	17%
VVD	Brummen	Gelderland	4	17%
VVD	Hellendoorn	Overijssel	4	17%
VVD	Hof van Twente	Overijssel	4	17%
Gemeentebelangen Noordenveld	Noordenveld	Drenthe	4	17%
VVD	Opsterland	Friesland	4	17%
VVD	Renkum	Gelderland	4	17%
VVD	Schijndel	Noord-Brabant	4	17%
Leefbaar Tynaarlo	Tynaarlo	Drenthe	4	17%
VVD	Berkelland	Gelderland	2	8%
VVD	Bronckhorst	Gelderland	2	8%
Natuurlijk Groesbeek	Groesbeek	Gelderland	2	8%
Liberaal Hardenberg	Hardenberg	Overijssel	2	8%
Burger Partij Hof	Hof van Twente	Overijssel	2	8%
De Gewone Man	Oirschot	Noord-Brabant	2	8%
Gemeentebelangen Renkum	Renkum	Gelderland	2	8%
Gemeentebelangen Tynaarlo	Tynaarlo	Drenthe	2	8%
VVD	Westerveld	Drenthe	2	8%
Ondernemend Berkelland	Berkelland	Gelderland	0	0%
VVD	Hardenberg	Overijssel	0	0%
Gezond Verstand Haren	Haren	Groningen	0	0%
RPP	Landerd	Noord-Brabant	0	0%
CDA	Landerd	Noord-Brabant	0	0%
VVD	Noordenveld	Drenthe	0	0%
VVD	Oirschot	Noord-Brabant	0	0%
Lokale Partij Ommen	Ommen	Overijssel	0	0%

3. Beoordeling per politieke partij (landelijk en lokaal)

Rangschikking op basis van relatieve score (aflopend).

Politieke Partij	Score	Aantal verkiezings- programma's	Relatieve score (percentage)
GroenLinks	21,1	9	88,0%
ChristenUnie	14,2	9	59,3%
PVDA	13,7	20	57,1%
D66	11,6	13	48,4%
CDA	10,5	22	43,9%
SP	10,0	2	41,7%
VVD	5,7	18	23,8%

Politieke Partij	Score	Aantal verkiezings- programma's	Relatieve score (percentage)
Progressieve Partij Aalten	24	1	100,0%
Onafhankelijken Oost-Gelre	23	1	95,8%
Platform Progressief Wierden	19	1	79,2%
Lokale partij IPV	18	1	75,0%
GGP/D66	18	1	75,0%
Opsterlanders	15	1	62,5%
Progressief Westerveld	15	1	62,5%
VOLG	14	1	58,3%
Progressief Landerd	14	1	58,3%
Gemeentebelangen Berkelland	13	1	54,2%
Dorpsvisie	13	1	54,2%
Groesbeekse Volkspartij	10	1	41,7%
DSSW	10	1	41,7%
DORP-ABS	9	1	37,5%
VVD/Gemeentebelangen Wierden	9	1	37,5%
Sociaal Groesbeek	8	1	33,3%
Gemeentebelangen Hellendoorn	8	1	33,3%
Opsterlands Belang	8	1	33,3%
Lokaal Belang Oude IJsselstreek	8	1	33,3%
Gemeentebelangen Westerveld	8	1	33,3%
Nieuw Enter Wierden	8	1	33,3%
Lokale Dorpspartijen	8	1	33,3%
Kemachtig Wijchen	8	1	33,3%
Gemeentebelangen Hof van Twente	7	1	29,2%
DAAPS	6	1	25,0%
OpKoers Nu	6	1	25,0%
HOP	6	1	25,0%
Burger Belang	6	1	25,0%
DS97	6	1	25,0%
Lijst Groen Noordenveld	6	1	25,0%
Gemeentebelangen Aalten	4	1	16,7%
Gemeentebelangen Noordenveld	4	1	16,7%
Leefbaar Tynaarlo	4	1	16,7%
Natuurlijk Groesbeek	2	1	8,3%
Liberaal Hardenberg	2	1	8,3%
Burger Partij Hof	2	1	8,3%
De Gewone Man	2	1	8,3%
Gemeentebelang Renkum	2	1	8,3%
Gemeentebelangen Tynaarlo	2	1	8,3%
Ondememend Berkelland	0	1	0,0%
Gezond Verstand Haren	0	1	0,0%
RPP	0	1	0,0%
Lokale Partij Ommen	0	1	0,0%

4. Beoordeling per gemeente

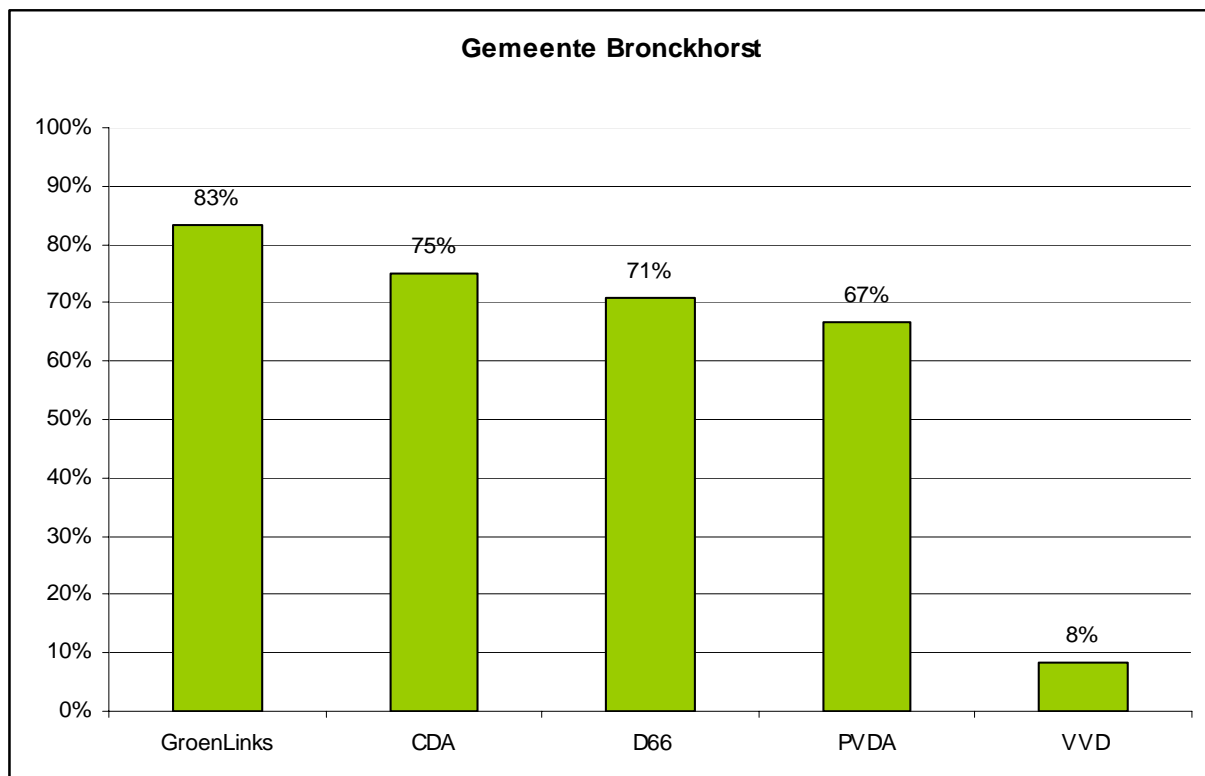
Rangschikking op basis van relatieve score (aflopend).

Gemeente	Score	Aantal verkiezings programma's	Relatieve score (percentage)
Bronckhorst	17,6	5	73%
Oost-Gelre	15,6	5	65%
Aalten	14,3	6	60%
Brummen	13,0	4	54%
Renkum	12,5	6	52%
Tynaarlo	12,5	8	52%
Haren	11,9	7	49%
Westerveld	11,3	6	47%
Berkelland	11,3	7	47%
Oude IJsselstreek	11,0	4	46%
Hellendoorn	10,9	9	45%
Wierden	10,2	5	43%
Oirschot	9,8	6	41%
Schijndel	9,6	5	40%
Hardenberg	9,5	8	40%
Opsterland	9,4	7	39%
Groesbeek	9,4	8	39%
Noordenveld	9,0	8	38%
Wijchen	8,6	5	36%
Ommen	7,8	6	33%
Hof van Twente	6,4	7	27%
Landerd	5,0	4	21%

Achtereenvolgens zijn de scores per gemeente en per politieke partij in de volgende paragrafen weergegeven.

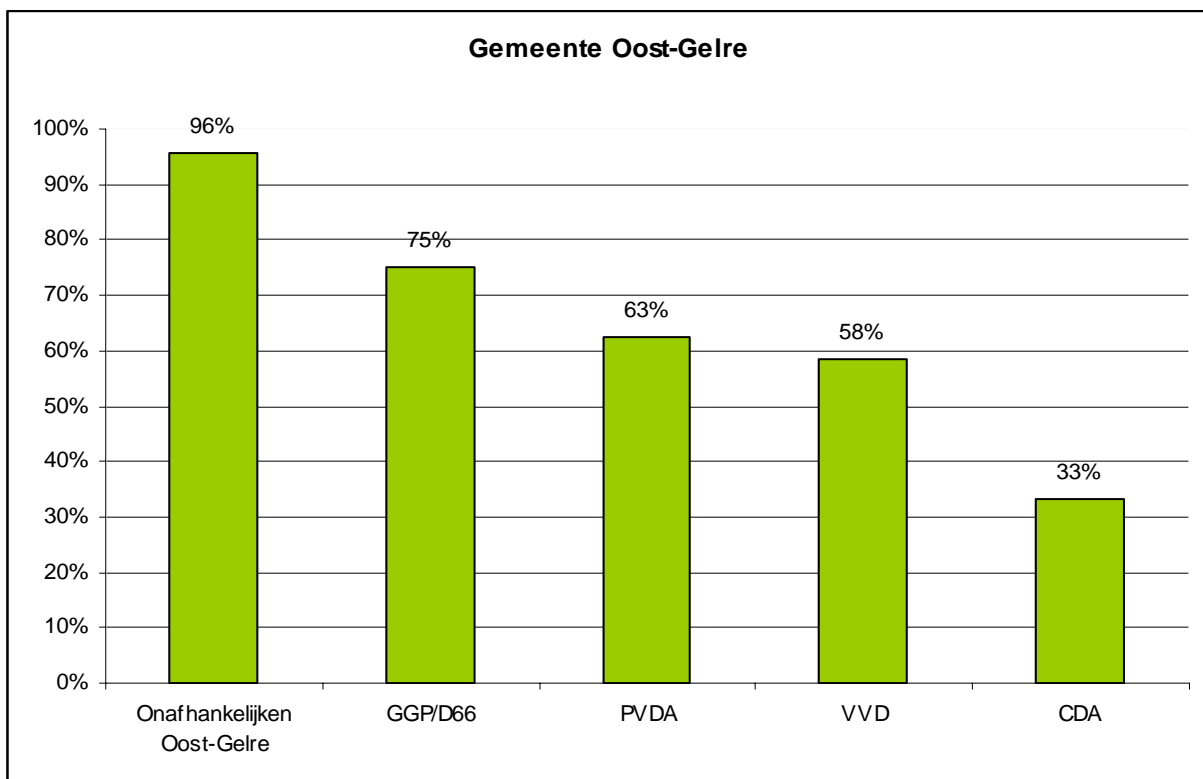
4.1. Gemeente Bronckhorst

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
GroenLinks	20	83%	4	4	4	4	4
CDA	18	75%	4	3	4	4	3
D66	17	71%	2	4	4	4	3
PVDA	16	67%	2	3	4	4	3
VVD	2	8%	0	0	2	0	0

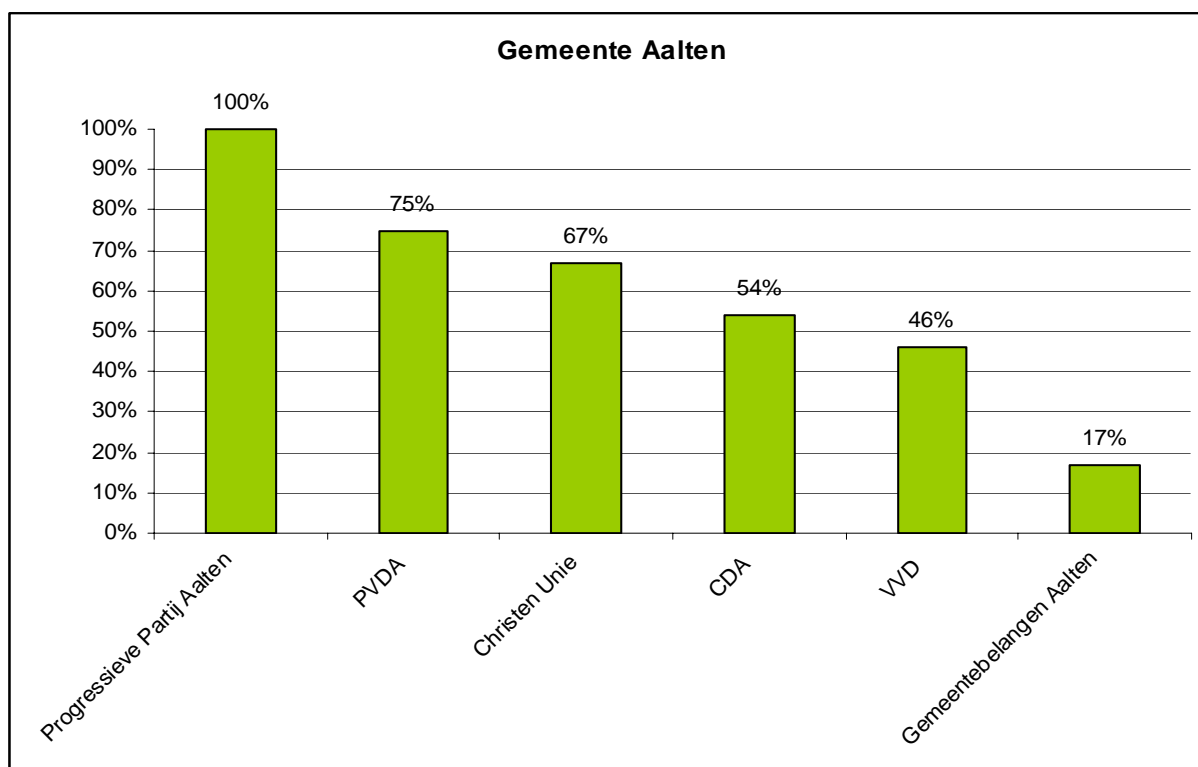
4.2. Gemeente Oost-Gelre

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
Onafhankelijken Oost-Gelre	23	96%	8	4	4	4	3
GGP/D66	18	75%	4	4	4	4	2
PVDA	15	63%	2	4	3	3	3
VVD	14	58%	2	3	3	3	3
CDA	8	33%	2	2	2	2	0

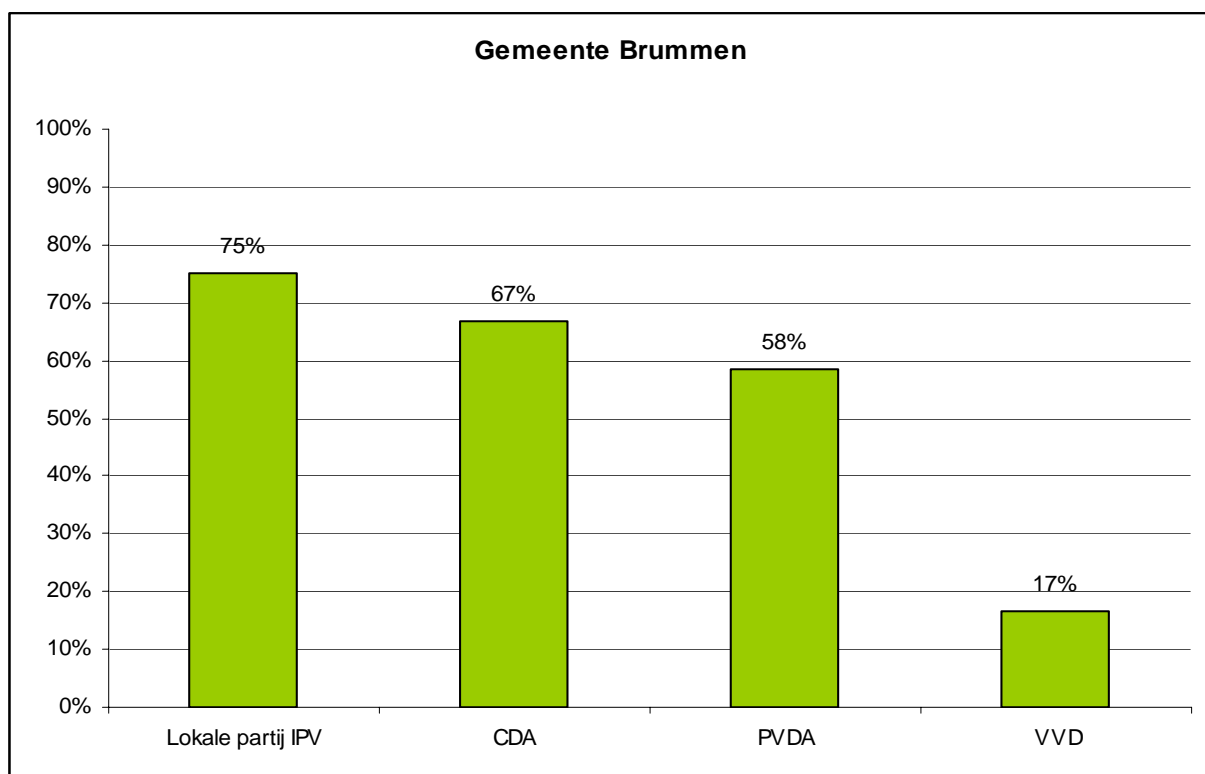
4.3. Gemeente Aalten

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewu stzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
Progressieve Partij Aalten	24	100%	8	4	4	4	4
PVDA	18	75%	4	3	4	4	3
Christen Unie	16	67%	2	3	4	4	3
CDA	13	54%	0	3	4	3	3
VVD	11	46%	0	3	3	3	2
Gemeentebelangen Aalten	4	17%	0	2	2	0	0

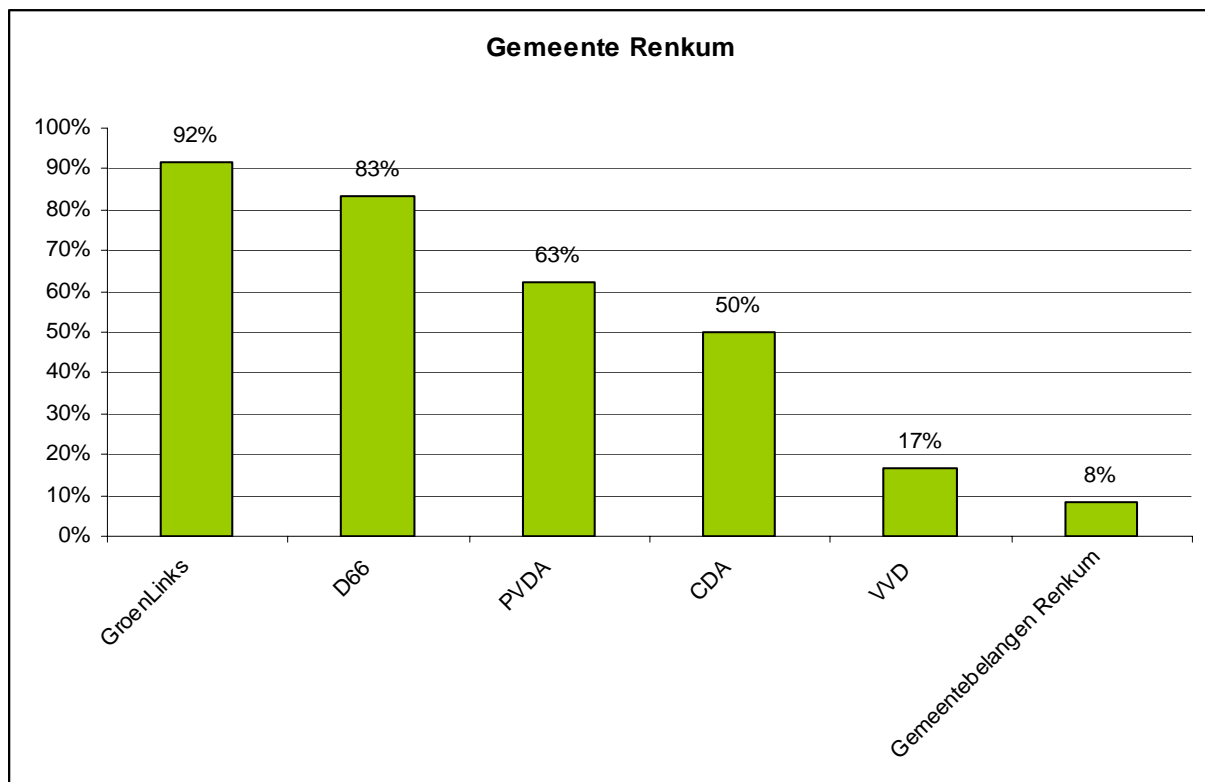
4.4. Gemeente Brummen

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
Lokale partij IPV	18	75%	2	4	4	4	4
CDA	16	67%	2	3	4	4	3
PVDA	14	58%	4	2	3	3	2
VVD	4	17%	0	0	2	2	0

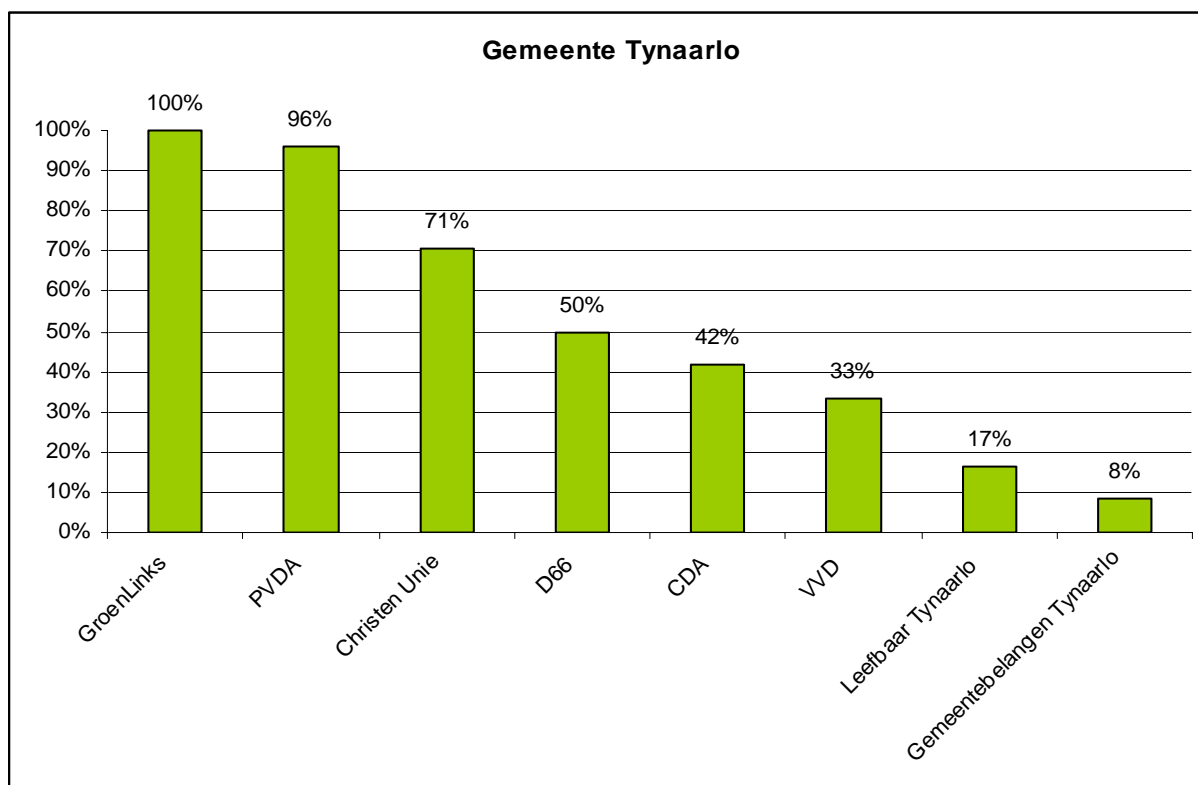
4.5. Gemeente Renkum

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewu stzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
GroenLinks	22	92%	8	4	4	4	2
D66	20	83%	8	4	3	3	2
PVDA	15	63%	2	3	4	4	2
CDA	12	50%	2	3	2	3	2
VVD	4	17%	0	2	2	0	0
Gemeentebelangen Renkum	2	8%	2	0	0	0	0

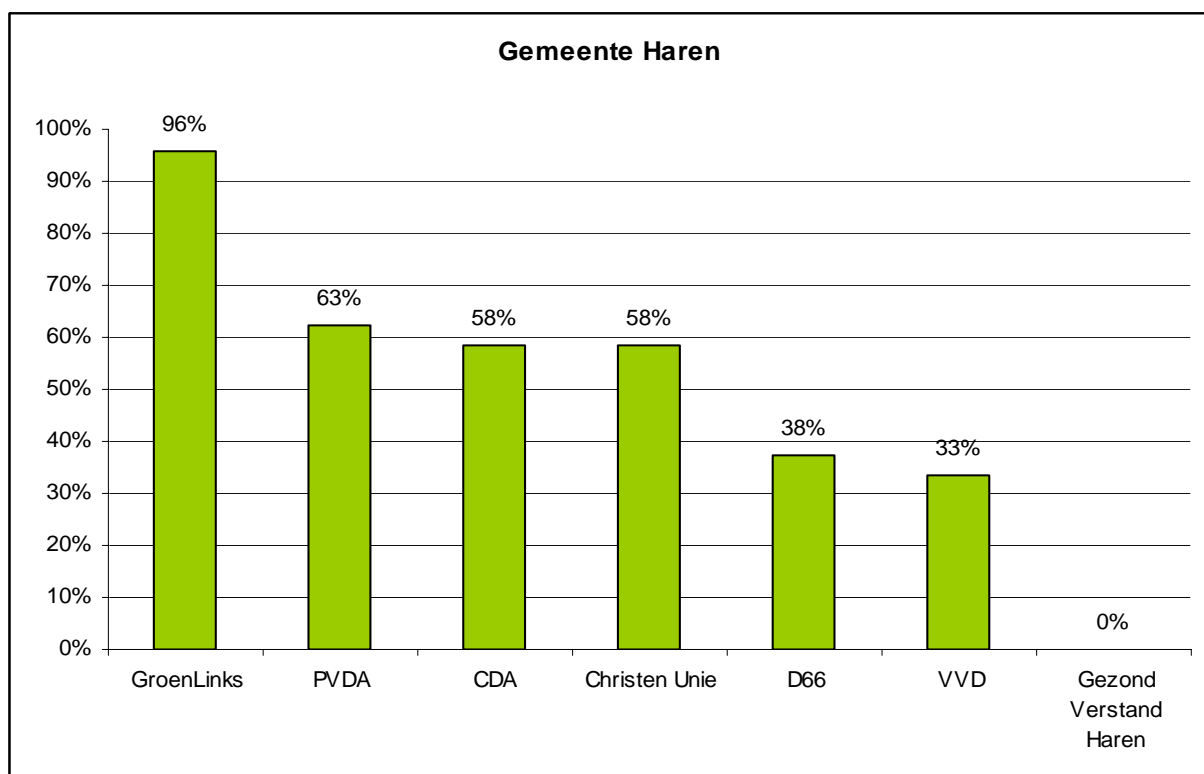
4.6. Gemeente Tynaarlo

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
GroenLinks	24	100%	8	4	4	4	4
PVDA	23	96%	8	3	4	4	4
Christen Unie	17	71%	2	4	4	4	3
D66	12	50%	4	2	3	3	0
CDA	10	42%	0	2	3	3	2
VVD	8	33%	2	2	2	2	0
Leefbaar Tynaarlo	4	17%	2	0	2	0	0
Gemeentebelangen Tynaarlo	2	8%	2	0	0	0	0

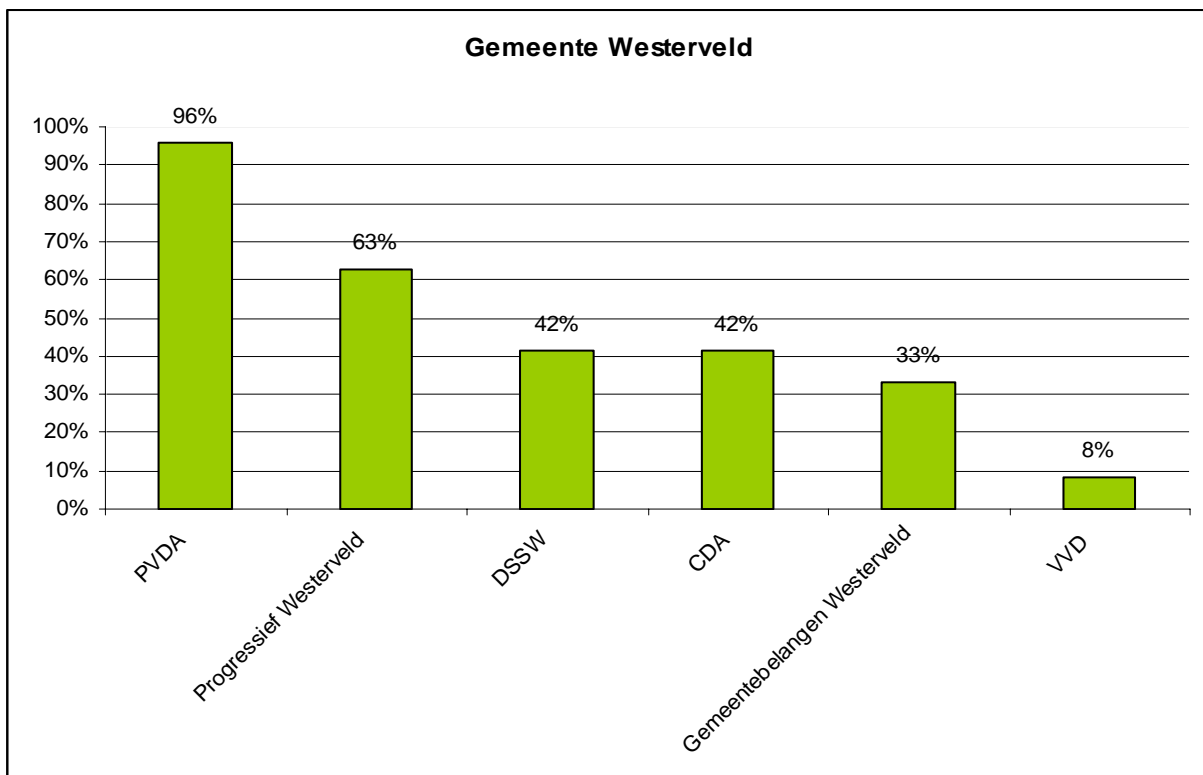
4.7. Gemeente Haren

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
GroenLinks	23	96%	8	4	4	4	3
PVDA	15	63%	2	3	4	4	2
CDA	14	58%	2	3	4	3	2
Christen Unie	14	58%	0	4	4	3	3
D66	9	38%	0	2	3	2	2
VVD	8	33%	0	2	2	2	2
Gezond Verstand Haren	0	0%	0	0	0	0	0

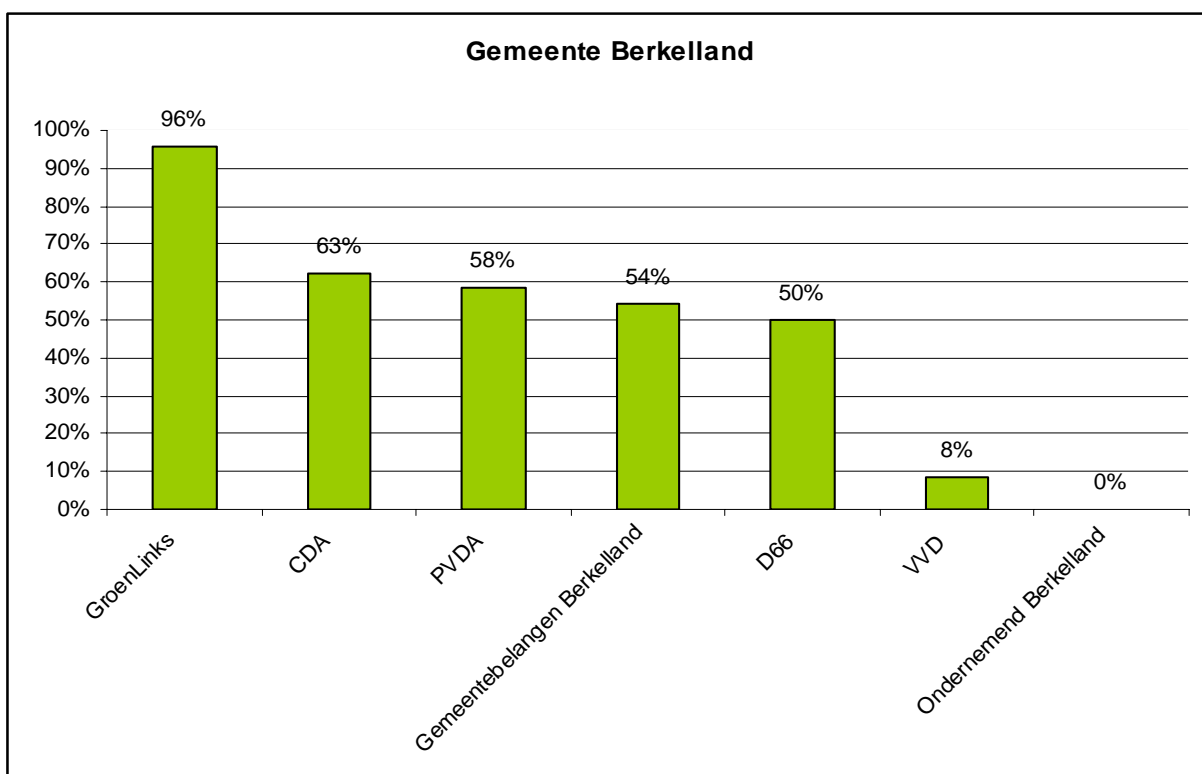
4.8. Gemeente Westerveld

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewu stzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
PVDA	23	96%	8	4	4	4	3
Progressief Westerveld	15	63%	4	3	3	3	2
DSSW	10	42%	2	2	2	2	2
CDA	10	42%	2	2	2	2	2
Gemeentebelangen Westerveld	8	33%	2	0	2	2	2
VVD	2	8%	0	0	0	0	2

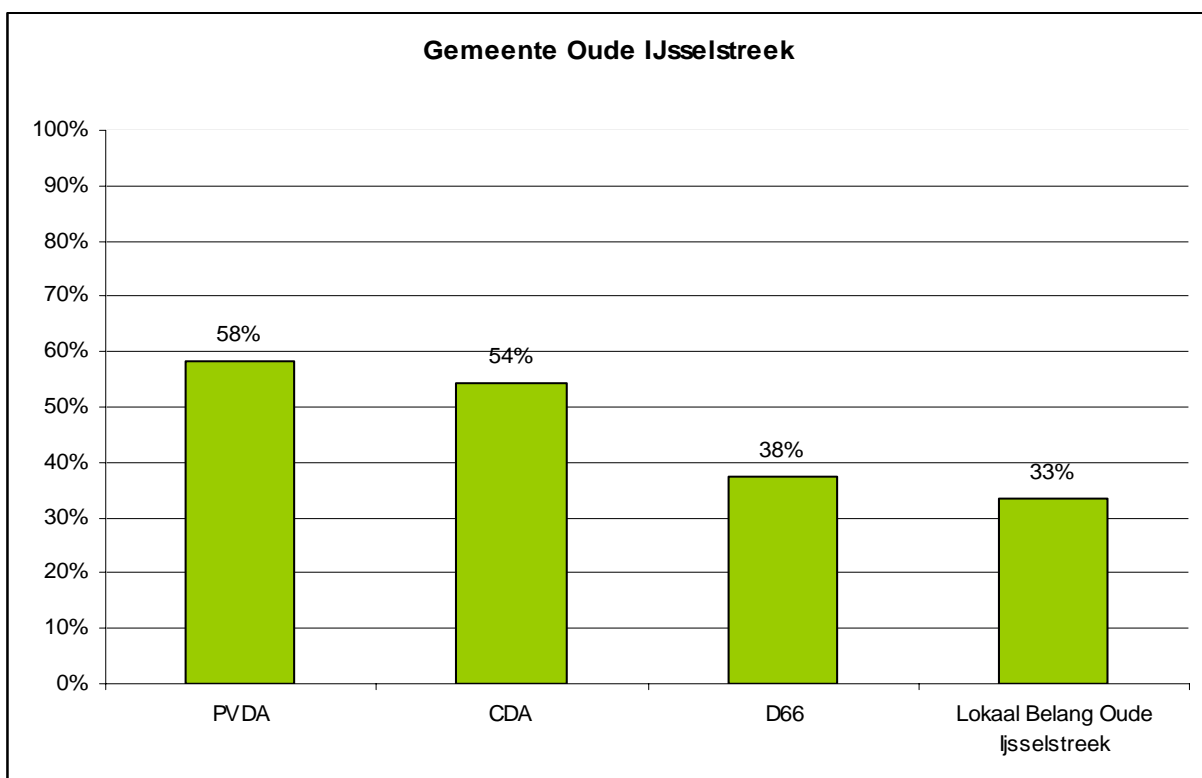
4.9. Gemeente Berkelland

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
GroenLinks	23	96%	8	4	4	4	3
CDA	15	63%	4	3	3	3	2
PVDA	14	58%	2	2	3	4	3
Gemeentebelangen Berkelland	13	54%	0	2	4	4	3
D66	12	50%	2	2	2	2	4
VVD	2	8%	2	0	0	0	0
Ondernemend Berkelland	0	0%	0	0	0	0	0

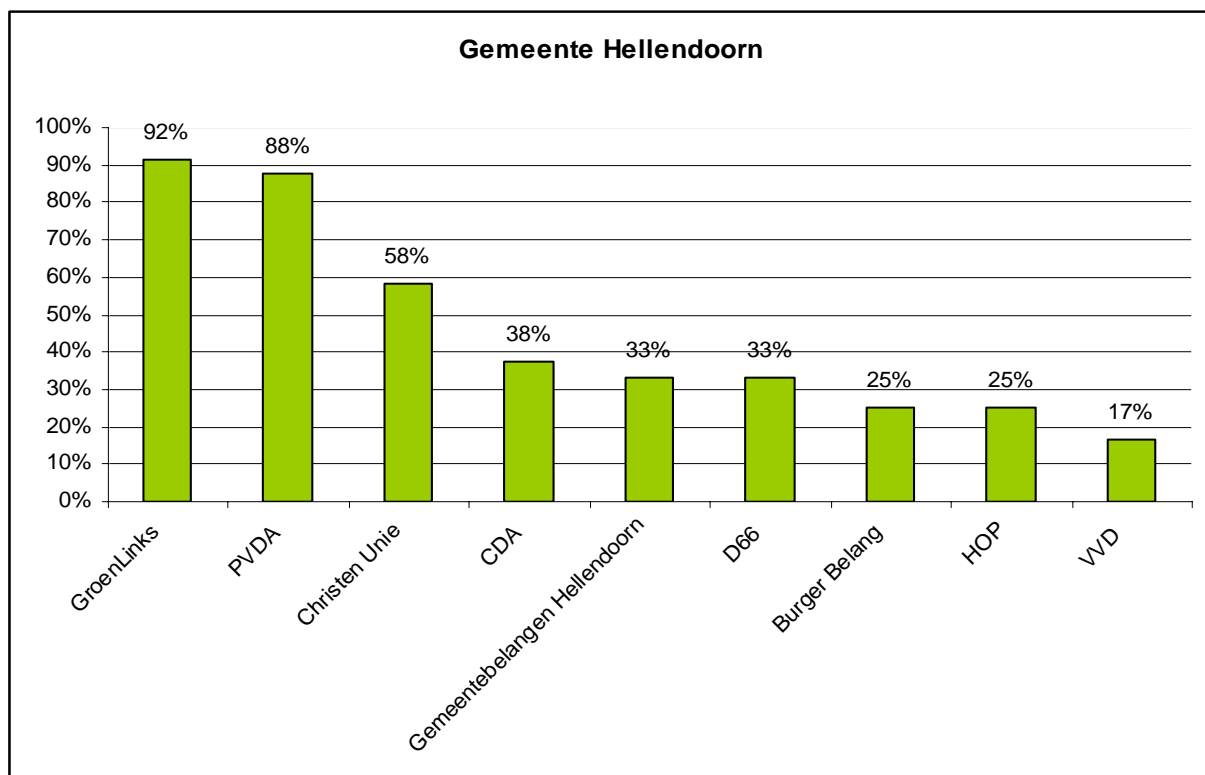
4.10. Gemeente Oude IJsselstreek

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
PVDA	14	58%	2	3	4	3	2
CDA	13	54%	2	3	3	3	2
D66	9	38%	0	3	2	2	2
Lokaal Belang Oude IJsselstreek	8	33%	2	2	2	2	0

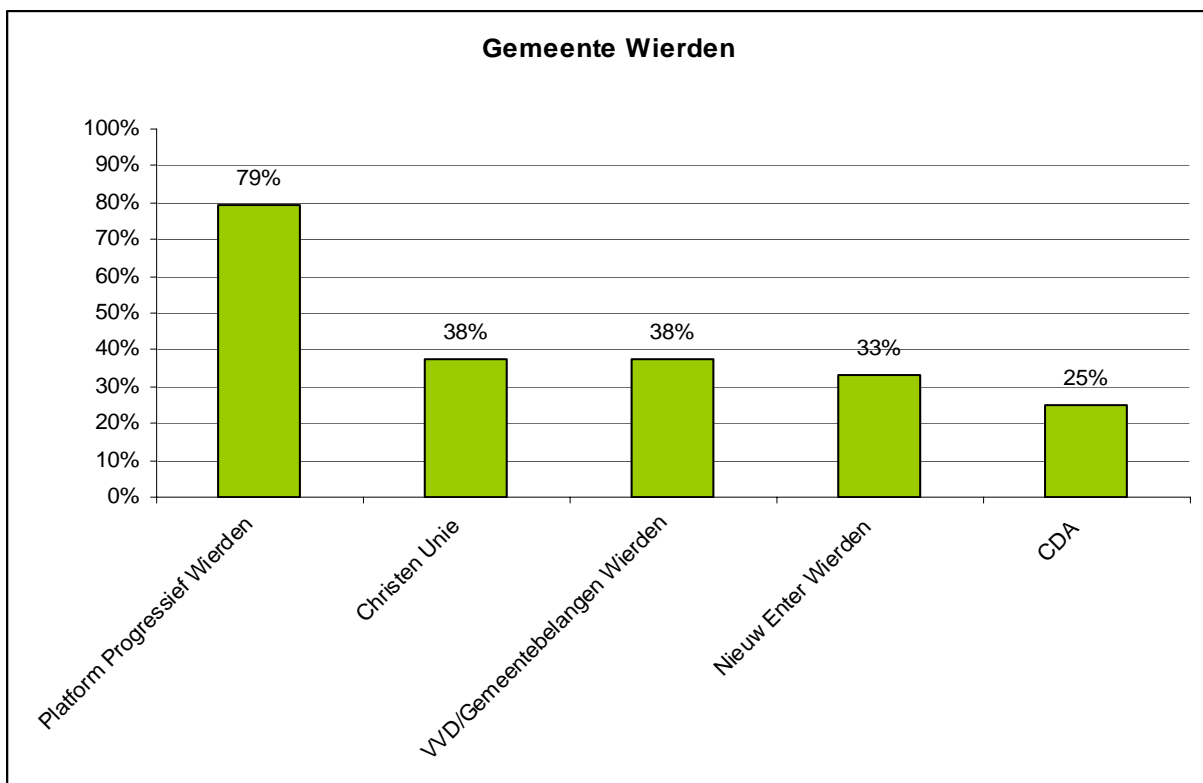
4.11. Gemeente Hellendoorn

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
GroenLinks	22	92%	8	4	4	4	2
PVDA	21	88%	8	3	4	4	2
Christen Unie	14	58%	2	4	3	3	2
CDA	9	38%	2	2	3	2	0
Gemeentebelangen Hellendoorn	8	33%	2	2	2	2	0
D66	8	33%	2	2	2	2	0
Burger Belang	6	25%	2	0	2	2	0
HOP	6	25%	2	0	2	2	0
VVD	4	17%	0	2	2	0	0

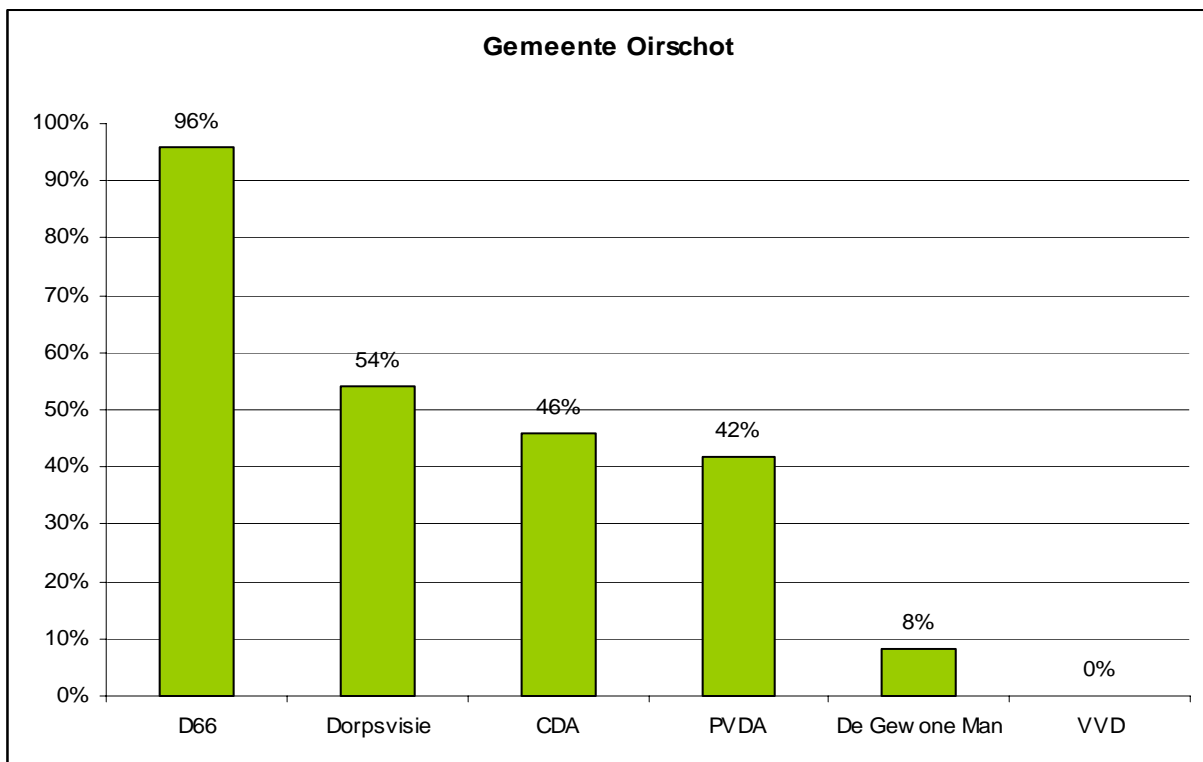
4.12. Gemeente Wierden

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
Platform Progressief Wierden	19	79%	4	4	4	4	3
Christen Unie	9	38%	0	3	2	2	2
VVD/Gemeentebelangen Wierden	9	38%	0	2	3	2	2
Nieuw Enter Wierden	8	33%	2	0	2	2	2
CDA	6	25%	2	0	2	2	0

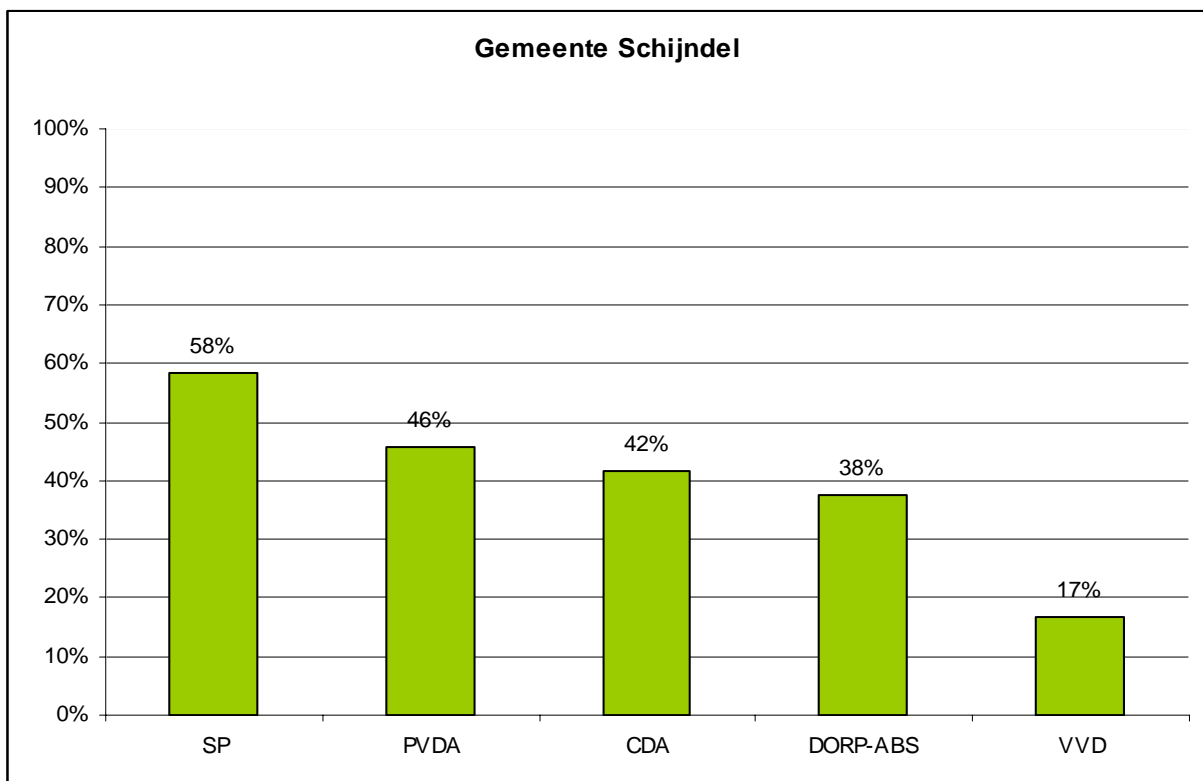
4.13. Gemeente Oirschot

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewu stzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
D66	23	96%	8	4	4	4	3
Dorpsvisie	13	54%	2	3	3	3	2
CDA	11	46%	2	3	2	2	2
PVDA	10	42%	2	2	3	3	0
De Gewone Man	2	8%	0	2	0	0	0
VVD	0	0%	0	0	0	0	0

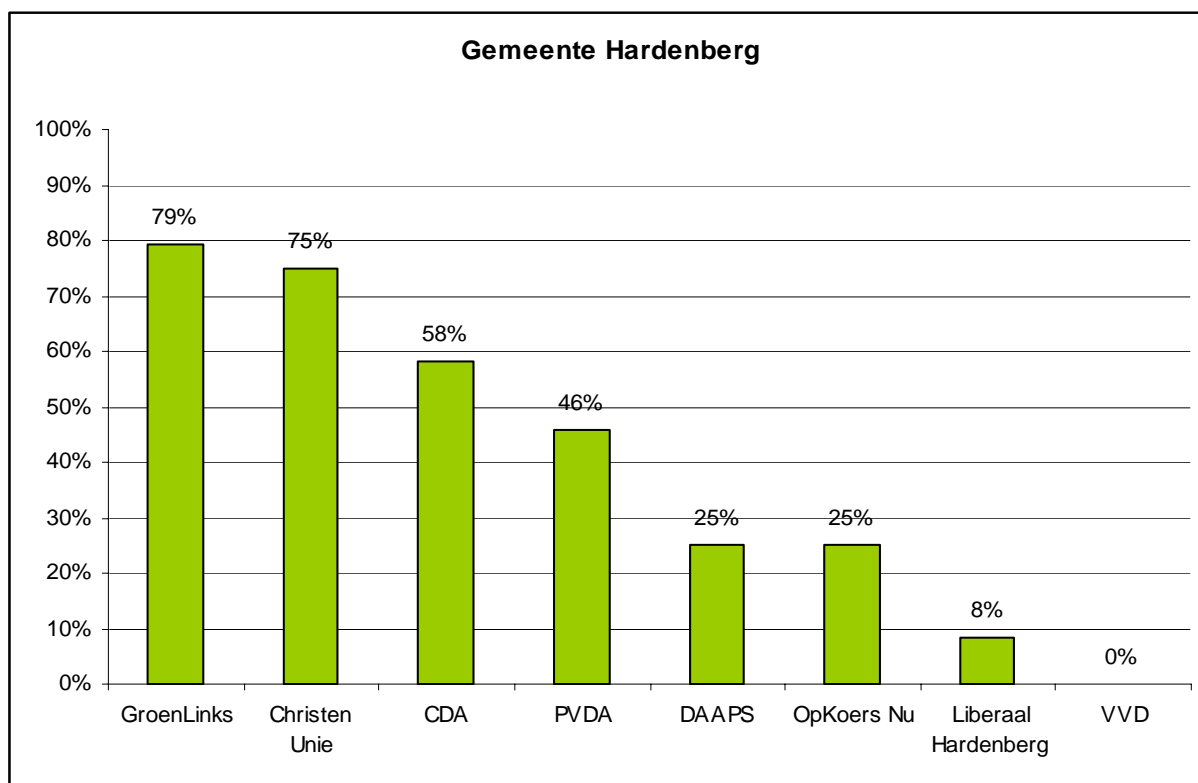
4.14. Gemeente Schijndel

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
SP	14	58%	2	3	3	3	3
PVDA	11	46%	0	3	3	3	2
CDA	10	42%	2	2	2	2	2
DORP-ABS	9	38%	0	3	2	2	2
VVD	4	17%	0	2	2	0	0

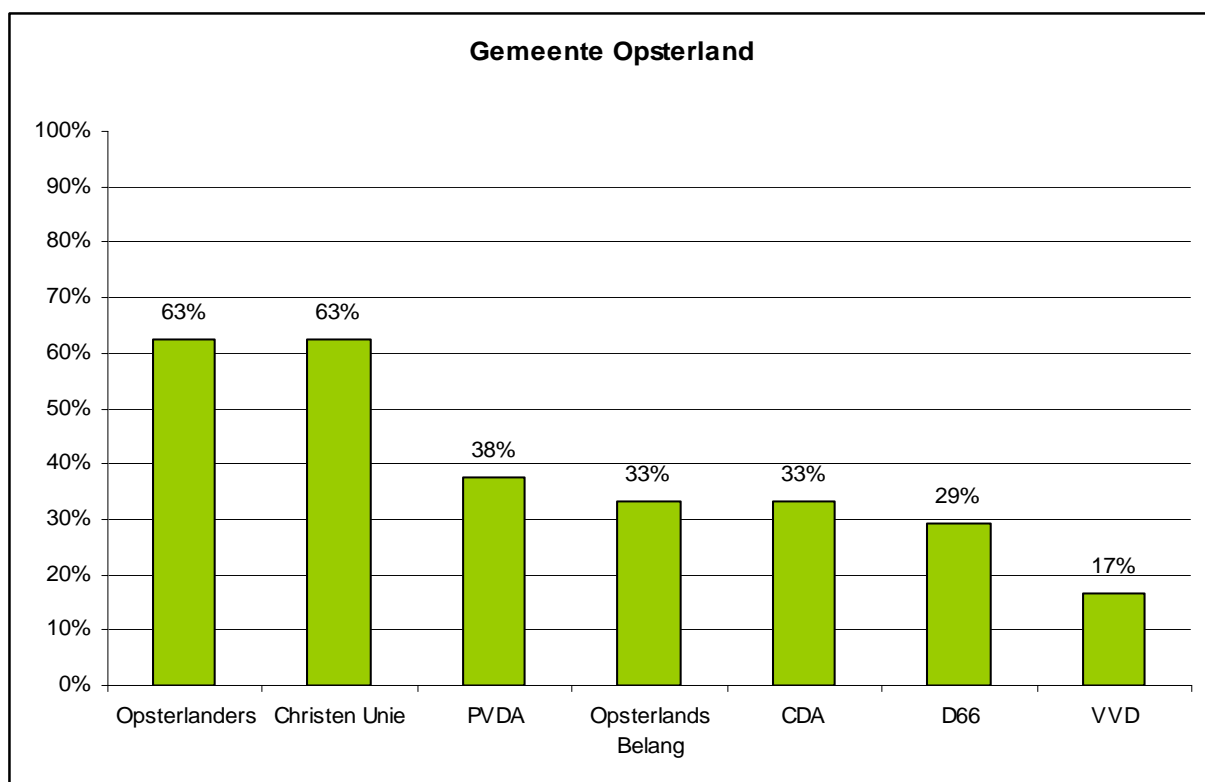
4.15. Gemeente Hardenberg

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
GroenLinks	19	79%	4	4	4	4	3
Christen Unie	18	75%	4	3	4	4	3
CDA	14	58%	0	3	4	4	3
PVDA	11	46%	0	3	3	3	2
DAAPS	6	25%	0	2	2	2	0
OpKoers Nu	6	25%	0	2	2	2	0
Liberaal Hardenberg	2	8%	0	0	2	0	0
VVD	0	0%	0	0	0	0	0

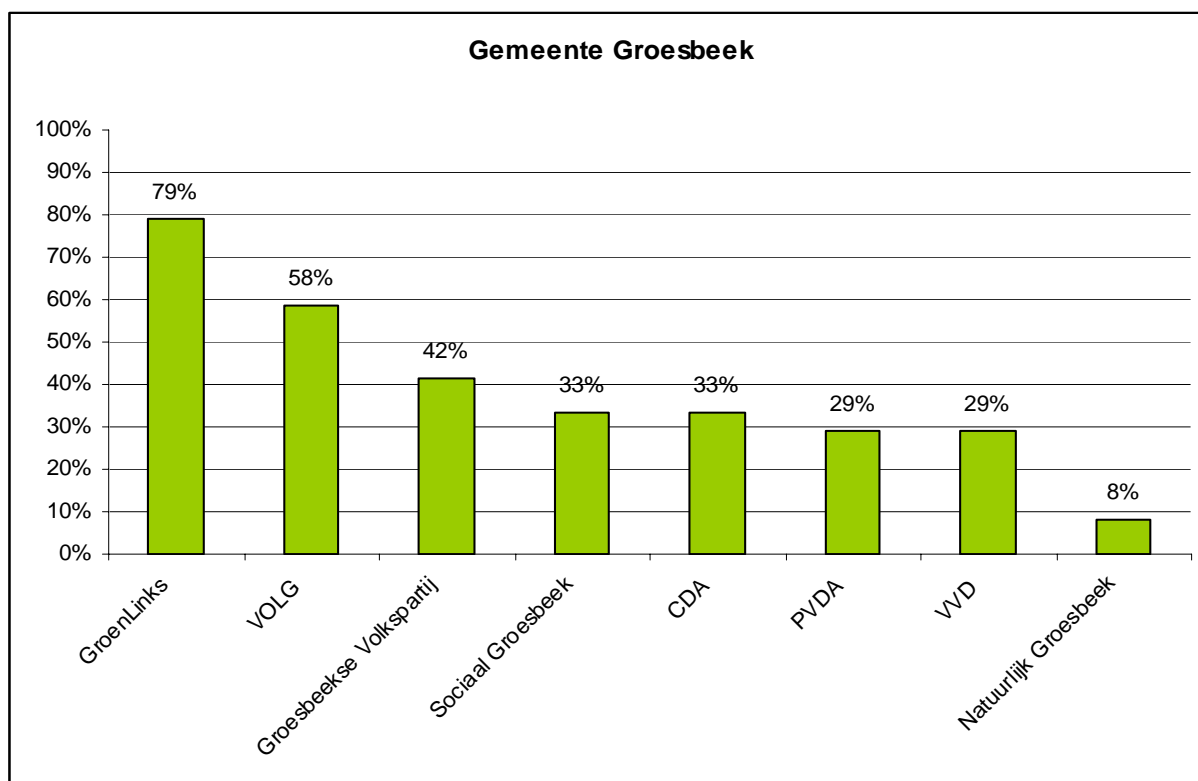
4.16. Gemeente Opsterland

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
Opsterlanders	15	63%	4	3	3	3	2
Christen Unie	15	63%	4	3	3	3	2
PVDA	9	38%	2	3	2	2	0
Opsterlands Belang	8	33%	4	0	2	2	0
CDA	8	33%	2	2	2	2	0
D66	7	29%	0	3	2	2	0
VVD	4	17%	2	2	0	0	0

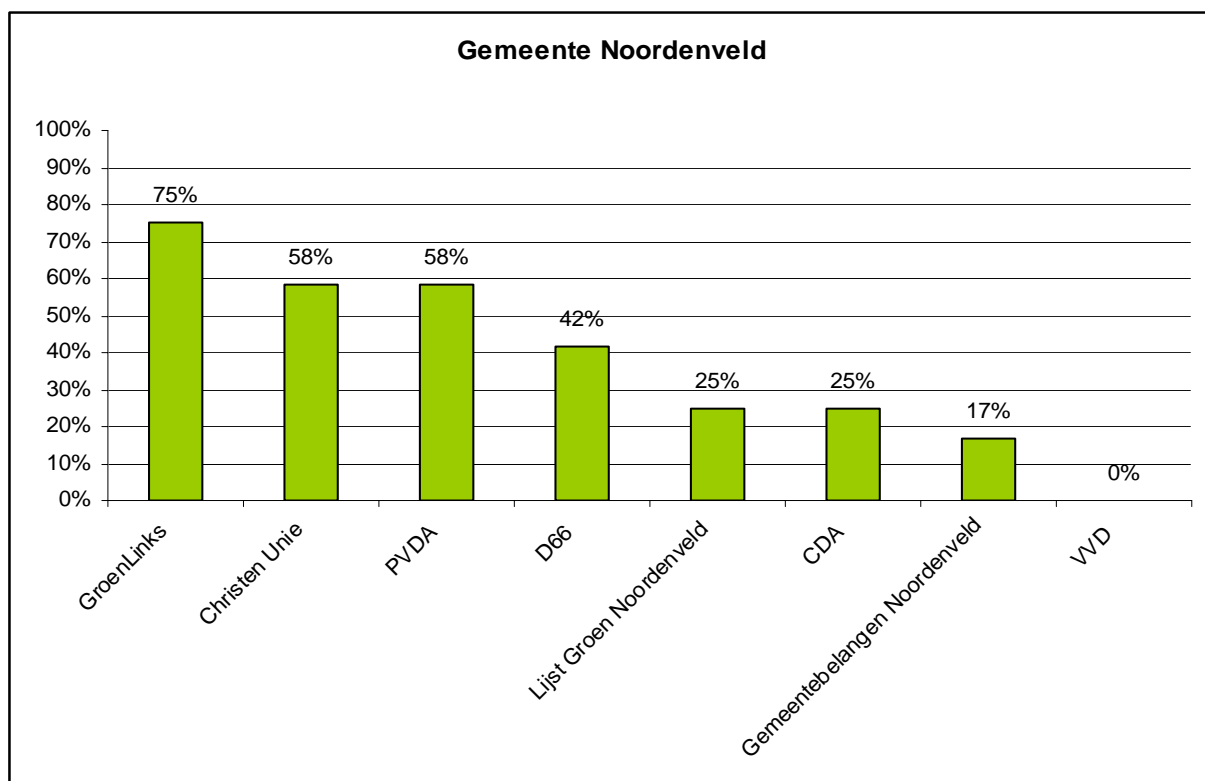
4.17. Gemeente Groesbeek

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
GroenLinks	19	79%	4	4	4	4	3
VOLG	14	58%	4	3	3	2	2
Groesbeekse Volkspartij	10	42%	2	2	2	2	2
Sociaal Groesbeek	8	33%	0	2	2	2	2
CDA	8	33%	0	2	2	2	2
PVDA	7	29%	0	2	3	2	0
VVD	7	29%	0	2	2	3	0
Natuurlijk Groesbeek	2	8%	2	0	0	0	0

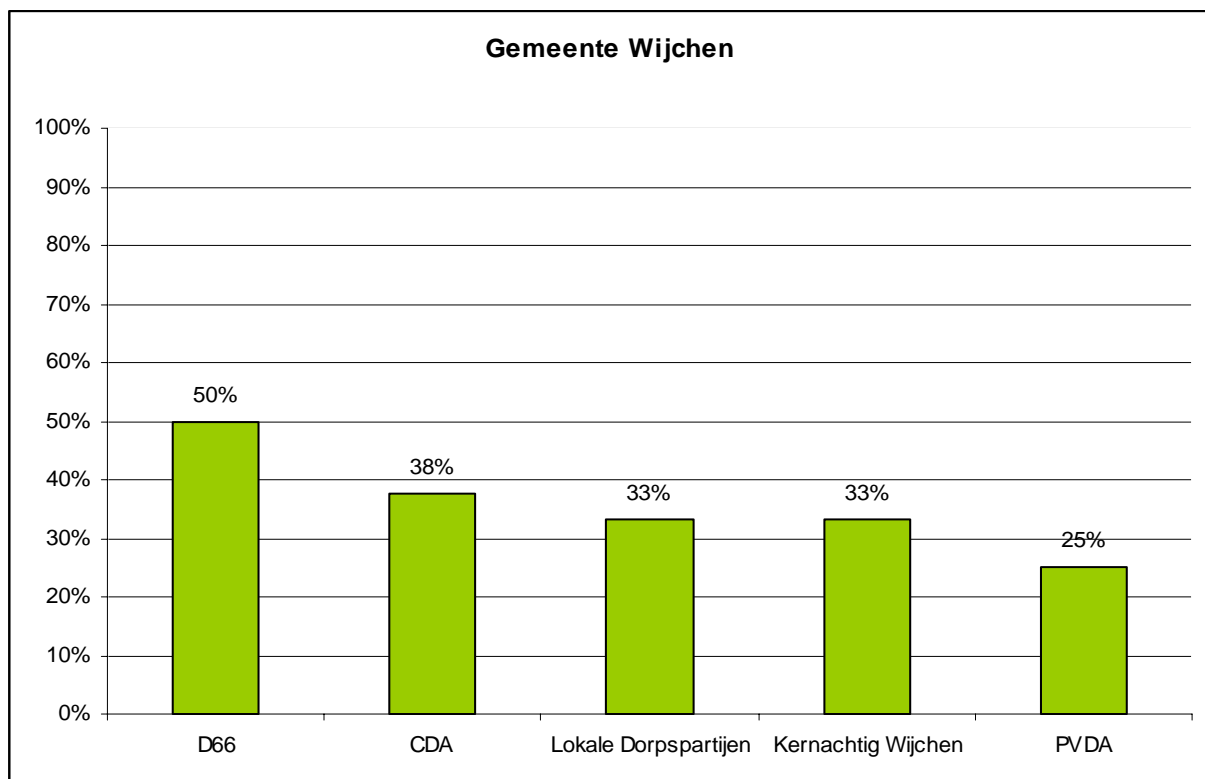
4.18. Gemeente Noordenveld

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
GroenLinks	18	75%	4	4	4	4	2
Christen Unie	14	58%	2	4	3	3	2
PVDA	14	58%	2	4	3	3	2
D66	10	42%	2	2	3	3	0
Lijst Groen Noordenveld	6	25%	0	2	2	2	0
CDA	6	25%	0	2	2	2	0
Gemeentebelangen Noordenveld	4	17%	2	2	0	0	0
VVD	0	0%	0	0	0	0	0

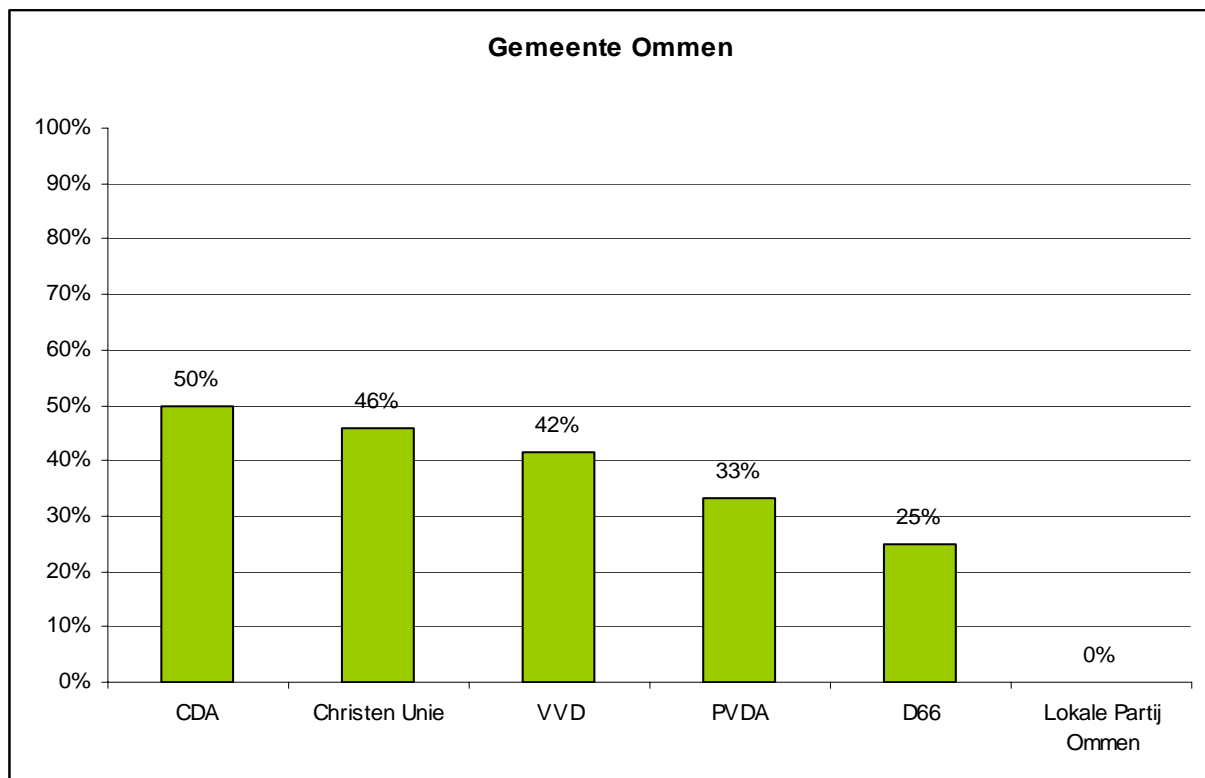
4.19. Gemeente Wijchen

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
D66	12	50%	4	2	3	3	0
CDA	9	38%	2	2	3	2	0
Lokale Dorpspartijen	8	33%	2	2	2	2	0
Kernachtig Wijchen	8	33%	2	2	2	2	0
PVDA	6	25%	0	2	2	2	0

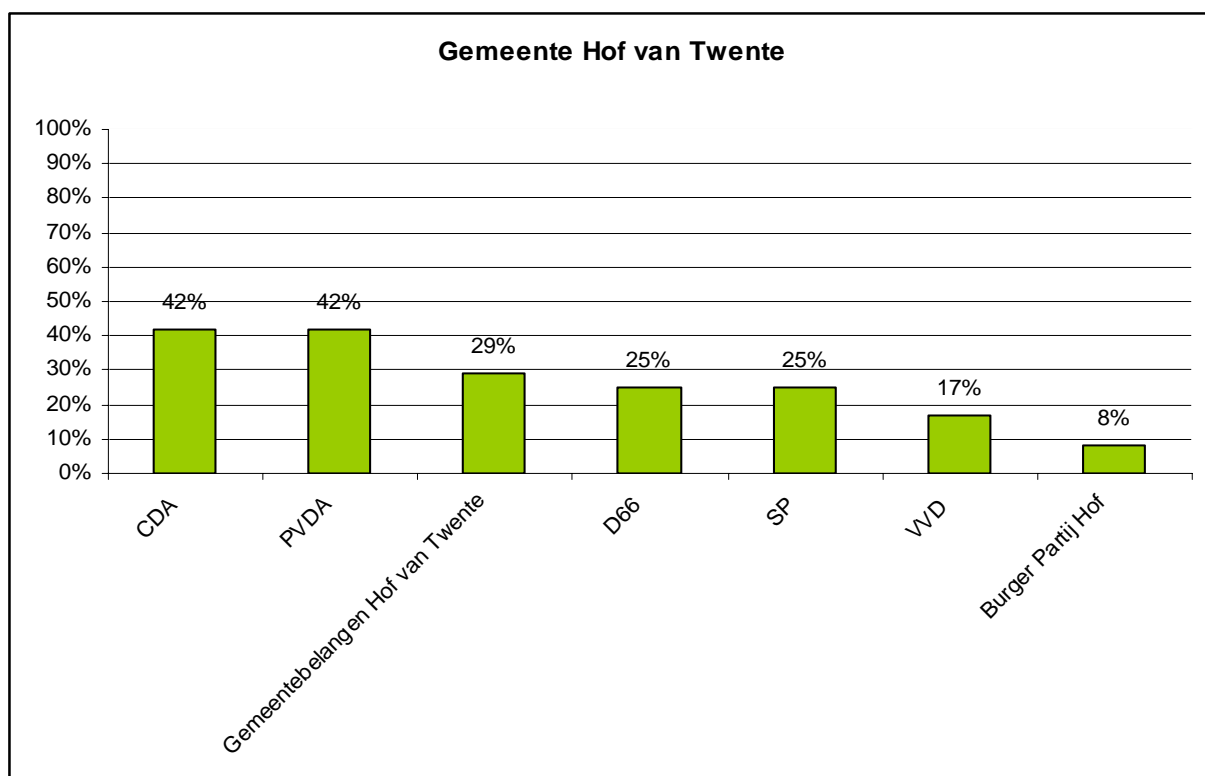
4.20. Gemeente Ommen

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewu stzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
CDA	12	50%	4	2	3	3	0
Christen Unie	11	46%	2	3	3	3	0
VVD	10	42%	2	2	2	2	2
PVDA	8	33%	2	2	2	2	0
D66	6	25%	2	2	2	0	0
Lokale Partij Ommen	0	0%	0	0	0	0	0

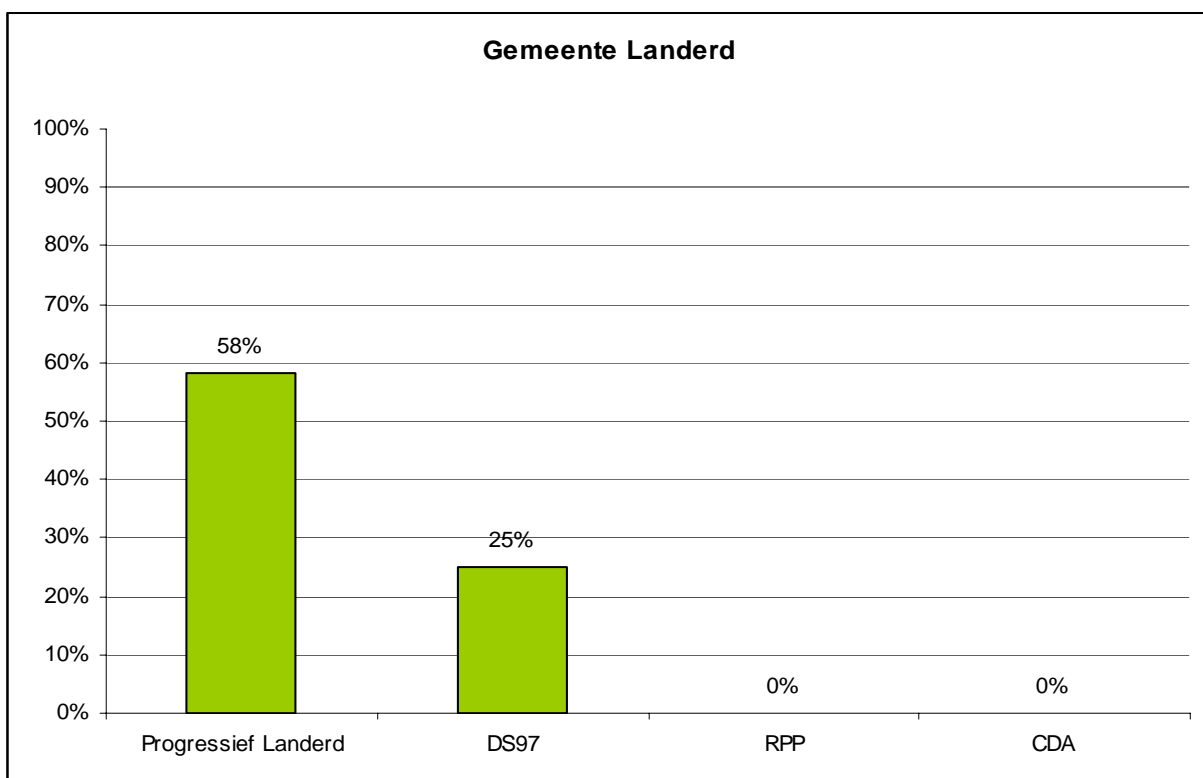
4.21. Gemeente Hof van Twente

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
CDA	10	42%	2	2	2	2	2
PVDA	10	42%	2	2	2	2	2
Gemeentebelangen Hof van Twente	7	29%	0	3	2	2	0
D66	6	25%	0	2	2	2	0
SP	6	25%	0	2	2	2	0
VVD	4	17%	0	2	2	0	0
Burger Partij Hof	2	8%	0	2	0	0	0

4.22. Gemeente Landerd

Politieke Partij	Score	Relatieve score (percentage)	Score per beoordelingscriterium				
			Landschap	Bewustzijn	Initiatieven	Concreetheid	Organisatie
Progressief Landerd	14	58%	2	3	3	3	3
DS97	6	25%	0	2	2	2	0
RPP	0	0%	0	0	0	0	0
CDA	0	0%	0	0	0	0	0

Bijlage 1: werkwijze

In het onderzoek zijn de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen van in totaal 22 gemeenten beoordeeld. Deze groep is tot stand gekomen met als belangrijkste uitgangspunt dat de gemeenten relatief veel buitengebied hebben. Daarnaast is rekening gehouden met de beschikbare onderzoekstijd en de beschikbare middelen voor het uitvoeren van het onderzoek. De selectie van de gemeenten, op alfabetische volgorde, ziet er als volgt uit:

-
▪ Aalten (6)	▪ Oirschot (6)
▪ Berkelland (7)	▪ Ommen (6)
▪ Bronckhorst (5)	▪ Oost-Gelre (5)
▪ Brummen (4)	▪ Opsterland* (7)
▪ Groesbeek (8)	▪ Oude IJsselstreek (4)
▪ Hardenberg (8)	▪ Renkum (6)
▪ Haren (7)	▪ Schijndel (5)
▪ Hellendoorn (9)	▪ Tynaarlo (8)
▪ Hof van Twente (7)	▪ Westerveld (6)
▪ Landerd (4)	▪ Wierden (5)
▪ Noordenveld (8)	▪ Wijchen (4)
-

**in gemeente Opsterland is het programma van de lokale politieke partij FNP niet in het onderzoek meegenomen aangezien het programma alleen in het Fries beschikbaar is.*

Het onderzoek gaat uit van de verkiezingsprogramma's zoals die beschikbaar waren op 15 februari 2010. De verkiezingsprogramma's van de betrokken politieke partijen zijn achterhaald via de gemeentelijke websites en via de website van de desbetreffende (lokale) politieke partijen.

In totaal zijn er 136 verkiezingsprogramma's beoordeeld van 48 verschillende politieke partijen. Verkiezingsprogramma's of vernieuwde versies van verkiezingsprogramma's die na 15 februari 2010 beschikbaar zijn gekomen zijn niet in het onderzoek betrokken. Gemiddeld zijn zes verkiezingsprogramma's per gemeente beoordeeld voor zes provincies.

Focus op landschap als element van een duurzame economie

Zoals eerder aangegeven wordt voor het begrip duurzame economie de volgende definitie aangehouden: Duurzame economie is een economie waarin groei, versterking van de concurrentiekracht en een toename van de werkgelegenheid gecombineerd worden met een beter beheer van ruimte, natuur en een vermindering van de milieudruk.

Bij het hanteren van de beoordelingscriteria wordt nadrukkelijk gelet op de koppeling van de verschillende aspecten van de definitie van 'duurzame economie' met het aspect 'landschap'.

In het bijzonder is bij het beoordelen van de verkiezingsprogramma's rekening gehouden met de volgende verbanden:

- landschap en milieudruk (bijv. CO² vermindering, landbouw, dierenwelzijn, voeding³);
- landschap en beheer van natuurwaarden (bijv. groenblauwe diensten);
- landschap en investeringen in ruimte (bijv. bovenplanse verevening, rood voor groen);
- landschap en duurzame financiering (bijv. stelsel van fondsen);
- landschap en recreatie en toerisme (bijv. wandel- fietsroutes, ruiterspaden).

Beoordelingscriteria

De verkiezingsprogramma's zijn beoordeeld op de aandacht voor de kansen van het opwaarderen van het landschap en het stimuleren van een duurzame economie. Hiervoor zijn in overleg met Vereniging Nederlands Cultuurlandschap vijf beoordelingscriteria vastgesteld die in de onderstaande tabel zijn samengevat.

Beoordelingscriteria	Toelichting
Landschap	Wordt er expliciet aandacht besteed aan een kwaliteitsimpuls voor landschap?
Bewustzijn	Wordt er in het verkiezingsprogramma aandacht besteed aan het stimuleren van een duurzame economie?
Initiatieven	Zijn er in het verkiezingsprogramma initiatieven opgenomen voor het stimuleren van een duurzame economie?
Concreetheid	Wordt er in het verkiezingsprogramma concrete voorstellen gedaan voor het stimuleren van een duurzame economie?
Organisatie	Wordt er aandacht besteed aan de organisatie van programma's voor het stimuleren van een duurzame economie en de rol van de gemeente hierin?

Tabel 1: beoordelingscriteria verkiezingsprogramma's

Beoordeling

Om de verkiezingsprogramma's te kunnen beoordelen is een gestructureerd en transparant beoordelingskader opgesteld. Dit beoordelingskader is zo opgesteld dat (1) per verkiezingsprogramma een reproduceerbare en objectieve beoordeling kan worden gegeven en (2) de beoordelingen van de verkiezingsprogramma's onderling vergelijkbaar zijn op zowel de scores per beoordelingscriterium als de totaalscore.

De beschikbare verkiezingsprogramma's zijn doorgenomen en beoordeeld op basis van de vooraf vastgestelde criteria. Per criteria zijn er vier antwoordmogelijkheden. Aan deze antwoordmogelijkheden is een score gekoppeld.

³ Het Ministerie van VROM heeft een reeks verkenningen laten uitvoeren naar de milieudruk in diverse relevante consumptiedomeinen, waaronder voeding. Op basis van een levenscyclusanalyse van verschillende voedingsmiddelen worden uitspraken gedaan over de milieudruk. De levenscyclus is onderverdeeld in de volgende fasen: landbouw, productie, detailhandel, aanschaf, bewaren, bereiden, afwassen en afvalverwerking. Voor alle voedingsmiddelen geldt dat de milieudruk het hoogst is in de landbouwfase.

De antwoordmogelijkheden per criteria en de score per antwoordmogelijkheid zijn hieronder weergegeven:

Landschap	Nee, er wordt geen aandacht besteed aan verhogen van de kwaliteit van landschap.	0
	Ja, er worden op hoofdlijnen voorstellen gedaan voor verhogen van de kwaliteit van landschap.	2
	Ja, er worden een beperkt aantal (1 of 2) concrete voorstellen voor verhogen van de kwaliteit van landschap.	4
	Ja, er worden meerdere (3 of meer) concrete voorstellen gedaan voor verhogen van de kwaliteit van landschap.	8

Tabel 2: antwoordmogelijkheden voor beoordelingscriterium 'landschap'

Bewustzijn	Nee, in het verkiezingsprogramma wordt geen aandacht besteed aan het stimuleren van een duurzame economie.	0
	Ja, in het verkiezingsprogramma wordt globaal aangegeven dat aandacht nodig is voor het stimuleren van een duurzame economie, maar dit staat verspreid door de tekst.	2
	Ja, in het verkiezingsprogramma wordt aandacht gevraagd voor het stimuleren van een duurzame economie door hiervoor aparte tekstgedeeltes of een apart hoofdstuk voor te gebruiken	3
	Ja, het stimuleren van een duurzame economie is een speerpunt in het verkiezingsprogramma en hier wordt veel aandacht aan besteed.	4

Tabel 3: antwoordmogelijkheden voor beoordelingscriterium 'bewustzijn'

Initiatieven	Nee, er worden geen initiatieven voorgesteld.	0
	Ja, er worden - op hoofdlijnen - initiatieven voorgesteld om de duurzame economie te stimuleren.	2
	Ja, er wordt een beperkt aantal (1 of 2) initiatieven voorgesteld om de duurzame economie te stimuleren.	3
	Ja, er worden meerdere (3 of meer) initiatieven voorgesteld om de duurzame economie te stimuleren.	4

Tabel 4: antwoordmogelijkheden voor beoordelingscriterium 'initiatieven'

Concreetheid	Nee, er worden geen concrete voorstellen gedaan.	0
	Ja, er worden - op hoofdlijnen - voorstellen gedaan om de duurzame economie te stimuleren.	2
	Ja, er wordt een beperkt aantal (1 of 2) concrete voorstellen gedaan om de duurzame economie te stimuleren.	3
	Ja, er worden meerdere (3 of meer) concrete voorstellen gedaan om de duurzame economie te stimuleren.	4

Tabel 5: antwoordmogelijkheden voor beoordelingscriterium 'concreetheid'

Organisatie	Nee, in het verkiezingsprogramma is geen aandacht voor dit onderwerp.	0
	Ja, in het verkiezingsprogramma is op hoofdlijnen aandacht voor organisatie en programma's.	2
	Ja, in het verkiezingsprogramma is aandacht voor de organisatie en programma's en er worden concrete, losse voorstellen gedaan.	3
	Ja, in het verkiezingsprogramma is aandacht voor de organisatie en programma's en er is een concreet pakket aan voorstellen in het programma opgenomen.	4

Tabel 6: antwoordmogelijkheden voor beoordelingscriterium 'organisatie'

Met de wegingsfactor en de puntentelling wordt een score per beoordelingscriterium verkregen. Door de scores op de beoordelingscriteria bij elkaar op te tellen wordt een totaalscore per verkiezingsprogramma verkregen (zie ook tabel 2).

Beoordelingcriteria	Score	Maximale score	Relatieve score
Landschap	2,33	8	29%
Bewustzijn	3	4	75%
Initiatieven	3,5	4	88%
Concreetheid	3	4	75%
Organisatie	2,5	4	63%
Totaal	14,3	24	60%

Tabel 7: voorbeeld van totstandkoming totaal score gemeente Aalten

Via de totaalscores wordt per gemeente een rangorde opgesteld. Ook is beoordeeld welke politieke partijen door alle gemeenten heen de meeste aandacht hebben voor de kansen van het opwaarderen van het landschap en het stimuleren van een duurzame economie. Op basis van de individuele beoordelingen en de daaruit voortvloeiende analyse is deze rapportage opgesteld.

De beoordeling is uitgevoerd door medewerkers van Vereniging Nederlands Cultuurlandschap. De beoordelingen zijn niet afgestemd met de betreffende politieke partijen.

Bijlage 2: totaaloverzicht beoordeling politieke partijen en gemeenten

Politieke Partijen	Gemeenten																			Totaal	Totaal aantal gemeenten	Gemiddelde per partij (punten)	Gemiddelde score per partij (percentage)			
	Aalten	Berkelland	Bronckhorst	Brummen	Groesbeek	Hardenberg	Haren	Hellendoorn	Hof van Twente	Landerd	Noordenveld	Oirschot	Ommen	Oost-Gelre	Opsterland	Oude IJsselstreek	Renkum	Schijndel	Tynaarlo					Westerveld	Wierden	Wijchen
CDA	13	15	18	16	8	14	14	9	10	0	6	11	12	8	8	13	12	10	10	10	6	9	232	22	10,5	43,9%
PVDA	18	14	16	14	7	11	15	21	10		14	10	8	15	9	14	15	11	23	23		6	274	20	13,7	57,1%
D66		12	17				9	8	6		10	23	6		7	9	20		12			12	161	13	11,6	48,4%
VVD	11	2	17	4	7	0	8	4	4		0	0	10	14	4		4	4	8	2			103	18	5,7	23,8%
GroenLinks		23	20		19	19	23	22			18						22		24				190	9	21,1	88,0%
SP									6									14					20	2	10,0	41,7%
ChristenUnie	16					18	14	14			14		11		15				17		9		128	9	14,2	59,3%
Progressieve Partij Aalten	24																						24	1	24,0	100,0%
Gemeentebelangen Aalten	4																						4	1	4,0	16,7%
Ondernemend Berkelland		0																					0	1	0,0	0,0%
Gemeentebelangen Berkelland		13																					13	1	13,0	54,2%
Lokale partij IPV				18																			18	1	18,0	75,0%
Groesbeekse Volkspartij					10																		10	1	10,0	41,7%
Sociaal Groesbeek					8																		8	1	8,0	33,3%
VOLG					14																		14	1	14,0	58,3%
Natuurlijk Groesbeek					2																		2	1	2,0	8,3%
DAAPS						6																	6	1	6,0	25,0%
OpKoers Nu						6																	6	1	6,0	25,0%
Liberaal Hardenberg						2																	2	1	2,0	8,3%
Gezond Verstand Haren							0																0	1	0,0	0,0%
HOP									6														6	1	6,0	25,0%
Gemeentebelangen Hellendoorn								8															8	1	8,0	33,3%
Burger Belang								6															6	1	6,0	25,0%
Burger Partij Hof									2														2	1	2,0	8,3%
Gemeentebelangen Hof van Twente									7														7	1	7,0	29,2%
DS97										6													6	1	6,0	25,0%
Progressief Landerd										14													14	1	14,0	58,3%
RPP										0													0	1	0,0	0,0%
Gemeentebelangen Noordenveld											4												4	1	4,0	16,7%
Lijst Groen Noordenveld											6												6	1	6,0	25,0%
De Gewone Man												2											2	1	2,0	8,3%
Dorpsvisie												13											13	1	13,0	54,2%
Lokale Partij Ommen													0										0	1	0,0	0,0%
GGP/D66														18									18	1	18,0	75,0%
Onafhankelijken Oost-Gelre														23									23	1	23,0	95,8%
Opsterlands Belang															8								8	1	8,0	33,3%
Opsterlanders															15								15	1	15,0	62,5%
Lokaal Belang Oude IJsselstreek															8								8	1	8,0	33,3%
Gemeentebelang Renkum																2							2	1	2,0	8,3%
DORP-ABS																		9					9	1	9,0	37,5%
Gemeentebelangen Tynaarlo																			2				2	1	2,0	8,3%
Leefbaar Tynaarlo																			4				4	1	4,0	16,7%
Gemeentebelangen Westerveld																				8			8	1	8,0	33,3%
Progressief Westerveld																				15			15	1	15,0	62,5%
DSSW																				10			10	1	10,0	41,7%
VVD/Gemeentebelangen Wierden																					9		9	1	9,0	37,5%
Nieuw Enter Wierden																					8		8	1	8,0	33,3%
Platform Progressief Wierden																					19		19	1	19,0	79,2%
Lokale Dorpspartijen																						8	8	1	8,0	33,3%
Kernachtig Wijchen																						8	8	1	8,0	33,3%
Totaal per gemeente	86	79	88	52	75	76	83	98	45	20	72	59	47	78	66	44	75	48	100	68	51	43	1453			
Totaal aantal politieke partijen	6	7	5	4	8	8	7	9	7	4	8	6	6	5	7	4	6	5	8	6	5	5	136			
Gemiddelde score per gemeente (punten)	14,3	11,3	17,6	13,0	9,4	9,5	11,9	10,9	6,4	5,0	9,0	9,8	7,8	15,6	9,4	11,0	12,5	9,6	12,5	11,3	10,2	8,6	10,7			
Gemiddelde score per gemeente (percentage)	60%	47%	73%	54%	39%	40%	49%	45%	27%	21%	38%	41%	33%	65%	39%	46%	52%	40%	52%	47%	43%	36%	44,5%			

' Advies Task Force Financiering Landschap Nederland: Landschap verdient beter!

Investeren in landschapskwaliteit moet economische kansen opleveren. Dat concludeert de Task Force Financiering Landschap Nederland in een advies dat vandaag aan minister Verburg van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is aangeboden.

De Task Force, voorgezeten door Alexander Rinnooy Kan, stelt onder meer dat lagere overheden nog niet genoeg doen om de kwaliteit van het landschap te garanderen. Het mankeert nogal eens aan toepassing van bestaande mogelijkheden in het ruimtelijk beleid en aan doorzettingsvermogen en daadkracht. Een betere inzet van publieke middelen kan meer private financiering aantrekken. Privaat en publiek geld moeten daarom meer in samenhang worden ingezet, vindt de Task Force. Om 'lelijkheid' op te ruimen en te voorkómen, of om verfraaiing te ondersteunen wordt al snel aan de overheid gedacht. Maar dat houdt niet in dat overheden ook de hele rekening moeten betalen. Het huidige beleid sluit volgens de Task Force niet goed aan op het (agrarisch) ondernemerschap. De vergoedingen die boeren krijgen voor groene diensten (zoals het onderhoud van houtwallen), leveren vaak te weinig op. Daarnaast ontbreekt een helder lange termijn perspectief om boeren over te kunnen halen tot aanpassingen in de bedrijfsvoering.

Landschap van iedereen Minister Verburg sprak van waardevolle inzichten in het rapport. "Ik voel mij ermee gesteund om samen met bestuurlijke en private partners een succes te maken van het Nederlandse Landschap". Ook was zij tevreden over de breedte van het onderzoek: "Ik heb bewust voor een breed samengestelde Task Force gekozen. U hebt gezaghebbende deskundigen uit wetenschap en maatschappij binnen uw gelederen. U hebt ook spraakmakende deskundigen en bestuurders geconsulteerd. We zorgen ervoor dat het landschap letterlijk en figuurlijk van iedereen blijft." Belangrijkste actiepunten uit het advies:

- de Task Force geeft aanbevelingen om de kwaliteit van het landschap te verhogen en de agrarische cultuurlandschappen beter toegankelijk te maken voor recreatie;
- Rijk en provincies roepen fondsen in het leven voor samenhang en continuïteit in financiële middelen. Waar mogelijk sluiten deze fondsen aan op lokale initiatieven en middelen;
- nieuwe rendabele ontwikkelingen binnen agrarische cultuurlandschappen, zoals woningbouw, betalen mee aan landschapsmaatregelen ('rood voor groen'). Ook moeten overheden aantasting van landschap door de aanleg van eigen infrastructuurprojecten compenseren;
- de Regeling Groenfinanciering en de Natuurschoonwet worden verruimd.

Naast voorzitter Alexander Rinnooy Kan bestaat de Task Force uit Riek Bakker, Elco Brinkman, Steven van Eijck, Louise Fresco en Jan Zegering Hadders.

" Vereniging Nederlands Cultuurlandschap - Nederland weer mooi!

Allerwegen wordt geconstateerd dat de cultuurhistorische landschappen in Nederland sluipenderwijs achteruitgaan. Door ontwikkelingen als industrialisatie, wegenbouw, stadsuitbreiding en met name ruilverkaveling verdwijnt de streekeigenheid en de geschiedenis uit ons landschap en dieren en planten worden een zeldzame verschijning. De campagne 'Nederland weer mooi' en het bijbehorende 'Deltaplan voor het landschap' behelst een grootscheeps herstel van de traditionele kavelgrenzen en cultureel erfgoed en de aanleg en het ontwerp van geheel nieuwe landschapelementen in heel Nederland.

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap is de enige organisatie die in staat is eeuwenoude, voor een leek nauwelijks meer herkenbare, relicten op te sporen en op landelijk niveau te restaureren.

'Mooi' staat voor een landschap dat met zorg en liefde tot stand is gekomen. Dit is een duurzaam evenwicht met de aarde, het leefmilieu en het leven in de breedste zin van het woord, met respect voor de geschiedenis van onze voorouders en door eeuwigheidswaarden te koesteren.

Er zijn veel redenen voor het behouden en herstellen van cultuurhistorische landschappen, zoals heggen, houtwallen en elzensingels. Een belangrijk deel van de Nederlandse flora en fauna, waaronder een substantieel deel van de 'rode-lijst soorten', is gekoppeld aan het cultuurlandschap. Beheer van historisch cultuurlandschappen draagt dan ook bij aan de biodiversiteit, de leefbaarheid in het gebied en aan een duurzame economie. Hiermee is de maatschappelijke relevantie van het behouden en herstellen van cultuurhistorische landschappen ook duidelijk.

Het gaat niet alleen om de biodiversiteit en de schoonheid, maar ook om 'het interessante' en 'het historische'. Oud cultuurlandschap bevat verrassingen en verhalen en veel van die verhalen zijn historisch en geven het landschap tijdsdiepte en een culturele identiteit. Oud cultuurlandschap vertegenwoordigt dan ook de geschiedenis van onze cultuur en het verdwijnen van cultuurhistorische waarden is een onomkeerbaar proces; wat weg is, komt nooit terug (zie ook http://www.nederlandscultuurlandschap.nl/Filmpjes/Final_cultureel_erfgoed.wmv)!